

Iktatószám:

SZAKMAI PROGRAM

Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum
Bánki Donát
Technikum

Érvényes: 2020. szeptember 01-től

TARTALOM

1.	BEVEZETÉS.....	4
1.1.	Az iskola küldetésnyilatkozata	4
1.2.	Az iskola rövid története	4
1.3.	Az iskola jövőképe	6
1.4.	Nevelési program.....	6
1.5.	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai.....	9
2.	SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK	12
3.	Projektoktatás	13
4.	Digitális oktatás.....	13
5.	Közösségi szolgálat	13
5.2.	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	19
5.3.	A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	29
5.4.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	43
5.5.	Komplex intézményi mozgásprogram	44
5.6.	Erasmus + és a Határtalanul programok.....	45
5.7.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	45
5.8.	A lemorzsolódás megakadályozására irányuló intézkedések - VEKOP 8.6.3	48
5.9.	A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	50
5.10.	A szülő, a tanuló, az oktató és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái	52
5.11.	Az intézmény tanulói közössége	53
5.12.	A tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgák követelményei	57
I.	Tanulmányok alatti vizsgák és a gimnázium belső vizsgarendszerének szabályai	57
II.	A szóbeli felvételi vizsga követelményei, a felvétel és az átvétel helyi szabályai	60
5.13.	A felvétel és az átvétel helyi szabályai	63
6.	AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	65
6.1.	A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői.....	65
6.2.	Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai	65
6.3.	Óratervek	66
6.4.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	67

6.5. A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga	67
6.6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	68
6.7. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	69
6.8. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	73
6.9. A tanulók fizikai állapotának mérése, a mérés módszerei	74
6.10. Érettségi vizsgatárgyak	75
6.11. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése.....	75
6.12. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	79
6.13. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	80
6.14. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei.....	81
6.15. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	81
6.16. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	83
6.17. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek.....	85
SZAKMAI PROGRAM.....	87
1. BEVEZETÉS.....	87
2. AZ INTÉZMÉNY SZAKKÉPZÉSI SZERKEZETE	87
3. SZAKKÉPZÉS TARTALMA.....	92
4. SZAKMAI GYAKORLAT KÉPZÉSI HELYEINEK ÉS FORMÁINAK BEMUTATÁSA	93
5. ELŐZETES TANULMÁNYOK BESZÁMÍTHATÓSÁGA	93
6. MULASZTÁS KEZELÉSE.....	94
7. SZINTVIZSGA SZABÁLYAI	95
8. ÉRTÉKELÉS SPECIÁLIS SZAKKÉPZÉSI SZABÁLYAI	95
9. MENTOR OKTATÓK FELADATAI	96
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	96
ÓRATERVEK	99

1. BEVEZETÉS

1.1. Az iskola küldetésnyilatkozata

Az iskolánk a gazdasági régióink nagy hagyományokkal rendelkező szakképző intézménye.

„Erkölcsi felelősséggel és szakmai tudással állni helyt minden kisebb és nagyobb közösségben” (Széchenyi István)

Célunk a korszerű szakképzés megvalósítása, a szakmai igényességre, nyitottságra való nevelés, a folyamatos továbbképzés belső igényének kialakítása. A munkaerőpiaci igényeknek megfelelő szakképzési szerkezetet működtetünk, a duális szakképzés megvalósításában együttműködünk a gazdálkodó szervezetekkel.

További célunk, hogy iskolánk az ismeretek átadásának és az emberi kapcsolatok sokféleségének olyan színtere legyen, melyet a tanítványok és az oktatók közösen alakítanak és formálnak a számukra legtöbbet adóvá. Végzett diákjaink meglévő értékeiknek biztos tudatában képesek legyenek saját sorsuk legkedvezőbb alakítására.

Azt kívánjuk elérni, hogy tanulóink ismerjék meg szűkebb és tágabb környezetük értékeit, a társadalmi szokásokat, viselkedési normákat; legyen igényük az egészségmegőrző életvitelre.

Az intézmény minőségirányítási rendszerének működtetésével biztosítjuk, hogy a jövőben az iskola minden területén lehetőség nyíljon a folyamatos fejlesztésre és belső szükségletté váljon a minőségi munkavégzés.

Az iskola elképzeléseinek megvalósításához rendelkezésre áll a felkészült, képzett nevelőtestület, a jól felszerelt iskola és tanműhely, valamint az oktatás területén működő támogató partnereink.

1.2. Az iskola rövid története

A Munkaerő Tartalékok Hivatala az 1950. évben 9. sz. Ipari tanuló Intézet elnevezéssel létesítette (alapította) iskolánkat. 1963-tól működik jelenlegi helyén, Budapest XIII. kerületében az autós világcégeknek és márkaképviseleteknek otthont adó Váci úton.

Az ipari szakmunkásképzés évtizedei után 1988-tól kísérleti szakközépiskolai képzés indult középfokú végzettségre épülő, összevont autószerelő és az autóvillamossági műszerész szakmában. Az új képzési forma nemcsak új felszereléseket, hanem új programot is igényelt. Innovációs tevékenységet kezdtünk, amely jó hatással volt a pedagógiai munka egészére.

Követő iskolaként 1995 és 2000 között részt vettünk a szakközépiskolai képzés megújításának világbanki programjában, amely nem csak tárgyi eszközöket biztosított számunkra, hanem tanterveket, tananyagot, a tananyagkészítés ismeretét, módszertani, szakmai felkészítést is. Lehetőségünk nyílt kitekinteni a határon túl folyó szakmai képzésekre, tanulmányúton voltunk az Ausztriában, Franciaországban, Kanadában, Németországban, ahonnan sok hasznos ismeretet, adaptálható ötletet hoztunk haza.

A minőségi szakképzés elvárásaihoz és követelményeihez igazodva az 1995/1996-os tanévtől bevezettük a közlekedésgépészeti technikusképzést, amely azóta is változatlan népszerűségnek örvend. Az 1996/1997-es tanévben beindítottuk a két éves szakmunkások szakközépiskolája nappali tagozatos képzést, ahol 2002-ig közel négyszáz fiatal fejezte be tanulmányait, és tett sikeres érettségi vizsgát.

A hagyományos - a 8. általános iskolai osztály elvégzésére épülő - szakmunkásképzés 1998. évi megszüntetése, valamint az autószerelő és az autóelektronikai műszerész szakmai képzés érettségi vizsgához kötése gyökeresen megváltoztatta képzési rendszerünket mind szervezeti, mind tartalmi szempontból. A változásokat követően az elsők között indítottunk felmenő rendszerű szakiskolai osztályokat a 9-10. évfolyamon, és új típusú szakközépiskolai osztályokat a 9-12. évfolyamon. Megkezdjük, és eredményesen folytatjuk a 10. osztály elvégzésére épülő szakiskolai-, és az érettségihez kötött szakközépiskolai szakképzést; a 2000/2001-es tanévtől már a Nemzeti Alaptanterv (NAT) kerettanterveire épített helyi tantervek alapján.

A folyamatos fejlesztések, változások újabb szaktantermek, laborok, tanműhelyei képzőhelyek kialakítását, fejlesztését tették szükségessé. A kollégium fokozatos megszűnésével iskolánk oktatási célból hasznosítható területe három emelettel bővült, ahol négy informatika labort, hét nyelvi labort, hat tantermet és egy szaktantermet tudunk kialakítani.

A nevelési-oktatási intézmények fenntartói fejlesztése, racionalizálása során 2000-ben iskolánk összevonásra került a Budapest, VI., Rippl Rónai utcai Közlekedésgépészeti Szakközépiskolával, majd 2005-ben intézményünkbe integráltuk az Ihász Dániel Közlekedésgépészeti Szakközépiskolát. Befogadó iskolaként zökkenőmentesen, sikeresen készítettük fel a hozzánk érkező diákokat az érettségi- és szakmai vizsgákra.

Az átszervezések következtében a Bánki Donát Technikum a főváros nagy hagyományokkal rendelkező, „autós” szakmai képzésének centrumává vált.

Intézményünkben az Európai Unió támogatásával létrehozott térségi integrált szakképző központban (ÉPTISZK) 2008 szeptemberében megkezdődött a regionális munkaerő-piaci igényekhez igazodó szakképzés, amely a szakképzési feladatokat együttműködő iskolák közös feladatellátása keretében valósította meg.

A Bánki Donát Technikum 2010-ben ünnepelte alapításának hatvanadik évfordulóját. Az eltelt évtizedek alatt megszakítás nélkül tiszta képzési profilú, ún. komplex intézményként (iskola, tanműhely, korábban fővárosi kollégium) működött, ma a fővárosi autójavító ipar sikeres, és legnagyobb létszámú szakképző bázisa. Működése során mindvégig a szakképzés szolgálatában állt, igényes elméleti és gyakorlati oktatás, színvonalas nevelőmunka révén. Ennek eredményeként a kapcsolódó autóiipari, autójavító szervezetek megbízható partnerei lettünk, s volt diákjaink megbecsült szakemberként, a műszaki-gazdasági élet számos területén - gyakran mint főiskolát, egyetemet végzett vezetők - reprezentálják egykori iskolájukat. Talán nincs is az országban olyan nagyobb település, ahol ne dolgozna az autós szakterületen a Bánkiban végzett diák.

Iskolánk meghatározó tagintézménye volt a telephelyén kialakított Észak Pesti Térségi Integrált Szakképző Központ-nak. A minőségi és piacképes európai szintű szakképzés céljainak megvalósításában jelentős segítséget adott számunkra a 2008-ban átadásra került a legkorszerűbb technikával felszerelt központi tanműhely, ahol iskolánk szakképzésben résztvevő tanulói megismerkedhetnek szakmájuk legkorszerűbb javítási technológiájával, annak eszközeivel, módszereivel.

2011-ben a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ vette át a fenntartó szerepét.

Iskolánk mindent megtett annak érdekében, hogy újra indulhassanak szakközépiskolai osztályaink. Az iskola fenntartójával folytatott harca sikeres eredménnyel végződött. A 2012-ben kezdődő tanévben három szakközépiskolai osztály kezdhette meg tanulmányait a közlekedésgépész ágazatban. A négy év alatt a közismereti tantárgyak mellett szakmai elméleti és gyakorlati ismereteket is szereznek tanulóink. Az ezekben az osztályokban érettségiző tanulóink számára az autószerelő, autóelektronikai műszerész, a hajózási technikus, a dízelmotoros vasúti jármű szerelője szakmák választása esetén lehetőség van egy tanév alatt elsajátítani a választott szakmát.

A hatályos jogszabály szerint a fiatalok abban az évben, amelyikben a huszonegyedik életévüket betöltötték, már csak felnőttoktatásban folytathatták tanulmányaikat, emiatt egyre több fiatal szorult ki a nappali rendszerű szakképzésből. Ez motiválta iskolánkat arra, hogy 2013-ban a felnőttoktatás keretein belül az érettségi vizsgához kötött autószerelő és autótechnikus szakképzéseket esti rendszerű képzésben is beindítsuk.

Az iskolaszervezeti változások következtében 2015-ben megalakították a szakképzési centrumokat. Iskolánk ezáltal a Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum (BGSZC) tagiskolája lett. Az ÉPTISZK tagiskolái közül többekkel kerültünk be azonos szakképzési centrumba, így az együttműködés még szorosabbá vált.

1.3. Az iskola jövőképe

Célunk, hogy a régió munkaerő-piaci igényeit kielégítő széles szakmai alapozású, gyakorlat-centrikus, a vállalkozói szemlélet alapjain nyugvó oktatás keretében szerezzék meg tanulóink a társadalom által elvárt, differenciált szakmai végzettségeket, s készüljenek fel a munkaerő-piaci mobilitásra. A duális szakképzés teljes-körű megvalósítása érdekében szoros együttműködést alakítunk ki minden érintett gazdasági szereplővel, szakképzési irányító szervezettel.

A jövőben integrálni kívánjuk a felnőttképzési formákat az iskola képzési struktúrájába: a továbbképzések, átképzések, valamint további szakmai képzettségek megszerzéséhez szükséges feltételrendszer kialakításával.

Azt kívánjuk elérni, hogy az oktatás folyamatában a diákok szerezzenek a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását. Képesek legyenek az önálló eligazodásra, rendelkezzenek jogi, pénzügyi és munkaügyi ismeretekkel.

Az iskolai partnerkapcsolatok erősítésével, a technikai háttér jobb kihasználásával, a szülők intenzívebb bevonásával eredményesebbé kívánjuk tenni oktató-nevelő munkánkat. Célunk a különböző cégekkel meglévő iskolai kapcsolatok fejlesztésével, az iskolai termelőtevékenység minőségének javításával és a pályázatokon történő eredményesebb részvétellel az iskola hatékonyságának növelése.

1.4. Nevelési program

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei:

Legfontosabb, hogy diákjaink színvonalas oktatásban részesüljenek, komoly szakmai, gondolati, érzelmi nyitottsággal lépjenek az életbe, ahol az önképzés, az emberség, a másik ember elfogadása alapvető követelmény.

Munkánk nem a „nyertes-vesztes” szereposztásra épül, hanem konstruktív munka-kapcsolatra. Ezért tartjuk fontosnak az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak kialakítását.

A szilárd ismeretek és a mindennapi életben felhasználható képességek, kompetenciák kialakítása mellett fejlesztenünk kell tanulóink személyiségét, figyelünk kell arra, hogy szabadidejüket hasznosan és tartalmasan töltsék el, fel kell készíteni őket a családi életre is.

Fontos célkitűzésünk, hogy a tanuló képes legyen önálló gondolkodásra, viseljen felelősséget cselekedeteiért, tudja önállóan megoldani munkabeli- és társas problémáit.

- **Személyiségközpontú fejlesztés:** A tanulók megismerésén alapuló pedagógiai fejlesztés, amely igazodik a tanulók egyéni fejlődési üteméhez. Fontos alapelv a gyengébbek felzárkóztatása és a tehetségesek képességeinek kibontakoztatása. Az ismeretközlés mellett fontosnak tartjuk a kompetenciák fejlesztését. A teljes személyiség fejlesztése magába foglalja az ismeretek elmélyítését, az érzelmi nevelést, a testi fejlesztést, a művészeti nevelést és a társas kapcsolatokra épülő személyiségfejlesztést.
- **Tanulóközpontúság:** Az iskola fontos feladatának tekinti a személyiségfejlesztést, tiszteletben tartja a diákok jogait, igyekszik bevonni őket az iskola életébe, számít véleményükre, ötleteikre, aktivitásukra, és mind az elméleti, mind a gyakorlati munkában magas szintű teljesítményt vár el a diákjaitól.
- **Egyéni tanulási utak biztosítása:** A tanulók megismerésén és egyéni fejlesztésén alapuló pedagógia célja, hogy minden tanuló találja meg a helyét az iskola oktatási rendszerében. Rugalmas oktatás-szervezési eljárásokkal támogatjuk a tanulók egyéni fejlődési ütemének érvényesülését.
- **Értékközvetítés:** A nevelő-oktató munka segítsen eligazodni a tanulók számára; tudjanak értékítéleteket megfogalmazni, megtalálni az értékest, a követendő példát a sok őket érő hatás útvesztőjében.
- **Korszerű tevékenységközpontú módszertan és tanulásszervezés alkalmazása:** A módszertan és a tanulásszervezés eszköz, amely a tanulói csoport képességeihez és igényeihez igazodva támogatja a tanulási-tanítási folyamatot. Az IKT és a tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az oktatásban a mai korszerű oktatás alapkövetelménye.
- **Nyitottság:** Az iskola kapcsolatrendszerén keresztül figyeli a környezetét. Kapcsolatot tart a gazdaság szereplőivel, a munkaerőpiac elvárásai szerint alakítja a képzés szerkezetét. Az oktatás tartalmi elemeit a tantervi kereteken belül a gazdasági környezet elvárásai szerint alakítja ki.
- **Együttműködés a családdal az oktató-nevelő munkában:** A nevelés sikerének érdekében maximálisan együttműködünk a szülőkkel, a kölcsönös bizalom és támogatás elvei alapján.
- **Esélyegyenlőség biztosítása:** Pedagógiai szeretettel és nyitottsággal közelítünk minden tanulóhoz, hisszük, hogy a munkánkkal értéket teremtünk, és minden tanulóval szemben feladatunk az értékek ápolása és fejlesztése. A sajátos nevelési igényű tanulók számára biztosítjuk a személyre szóló fejlesztést, a támogató, segítő pedagógiai környezetet.

1.4.1. Pedagógiai munkánkat meghatározó értékeink

- a tanulás, a tudás,
- a gyakorlatban alkalmazott tudás, kompetencia,
- az egészséges életmód,
- a sport, a mozgás a személyiség életében,
- humanista, demokratikus gondolkodás, közösségi magatartás,
- munkafegyelem, megbízhatóság, felelősségérzet,
- kreativitás, az alkotó önkifejezés,
- egészséges nemzettudat, hazaszeretet, lokálpatriotizmus,
- az újra való nyitottság,
- az együttműködés.

1.4.2. Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelése, oktatása érdekében

- A sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges az élethosszig tartó tanulás (lifelong learning) megalapozása, a szakmai mobilitásra való felkészülés.
- Egyéni, hatékony tanulási módszerek megismertetése, ezek egyénre szabott, differenciált fejlesztése
- A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az élethosszig tartó tanulás lehetőségének megalapozása, hogy tanulóink továbbfejleszhető és piacképes tudás megszerzésére törekedjenek.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltség kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.
- Önismereten alapuló, önmagával és környezetével harmóniában élő személyiség nevelése
- Célunk a régió szakmai igényeinek megfelelő szakmaszerkezet kialakítása az oktatott szakképzési ágazatok területén, a szakiskolai képzés és az érettségi utáni szakmaszerzés területén is.
- Integrálni kívánjuk a felnőttképzési formákat az iskola képzésstruktúrájába.
- Növendékeink az oktatás folyamatában szerezzenek a munkába állást segítő, problémakezelő ismereteket, szóbeli, írásbeli, informatikai kommunikációs készségük fejlődjön, segítve a további ismeretszerzést, a társadalmi kapcsolatok alakítását. Képesek legyenek az önálló eligazodásra, rendelkezzenek jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretekkel.
- A régió igényeihez igazodó szakmai ismeretek kialakítása, a hasznosítható tudás megszerzésének elősegítése, és a munkába állás feltételeinek biztosítása.
- Az önálló és kreatív gondolkodás képességének kialakítása.

- A tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel, reális énképpel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. A kudarc- és sikertűrés készségeinek fejlesztése.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
- Kommunikációképes idegennyelvi tudás.
- Korszerű IKT eszköztudás.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Újszerű tanulás-szervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiénié fontosságával.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrend kialakításának támogatása.
- Az önálló, felelős állásfoglalás és cselekvés alapjainak, valamint az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségek kimunkálásának segítése.

1.5. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

- A technikum, a szakképző évfolyami, valamint felmenő rendszerben a szakközépiskolai és a szakgimnáziumi nevelési-oktatói feladata az általános műveltség megalapozása, az érettségi vizsgára és a felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére, továbbá a szakmai vizsgára való felkészítés. Célunk, hogy tanulóink olyan szakmai kompetenciákat szerezzenek, amelyek birtokában képesek a további ismeretszerzésre, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására.
- Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel kialakítani a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.
- A társadalomba való beilleszkedés támogatása azzal, hogy felkészítjük tanulóinkat a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására
- Feladatunk, hogy előmozdítsuk a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.

- A nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony nevelő-oktató munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A gyakorlati oktatás kapcsolódjon az elméleti képzéshez, a cél a gyakorlati alkalmazhatóság, a munkaerő-piaci környezet elvárásainak megfelelő, hasznosítható tudás biztosítása.

Kiemelt feladatainkhoz kapcsolódó feladatok, eszközök és eljárások:

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • Az alapkészségek és a kulcskompetenciák fejlesztése. • Egyéni tanulási utakat biztosítunk a tanulók számára. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felzárkóztató programok, korrepetálások szervezése. • Differenciálás a tanítási órákon. • Változatos tanítási módszerek alkalmazása
<ul style="list-style-type: none"> • Felkészítés az érettségi és szakmai vizsgákra. • A tanulók továbbtanulásának támogatása, segítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Próbavizsgákon vizsgatapasztalat megszerzése. • Továbbtanulási tájékoztatók a szülőknek és a diákoknak. • Továbbtanulási operatív segítség a jelentkezés teljes időszakában.
<ul style="list-style-type: none"> • A korszerű ismeretek beépítése az oktatásba. • Gyakorlat-centrikus módszertan alkalmazása a szakképzésben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Partneri igény- és elégedettségmérések végzése a munkaerő-piaci szereplők körében. • A munkaerőpiac igényeinek beépítése a helyi tantervekbe, szakmai programokba.
<ul style="list-style-type: none"> • Felnőttképzési tevékenység bővítése. • Felnőttképzési kínálat megjelenítése a szakképzési piacon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felnőttképzési programok fejlesztése, felnőttképzési marketing a munkaerő-piaci partnerek körében.
<ul style="list-style-type: none"> • A munkaerő-piaci kompetenciák fejlesztése. • Társas, személyes és módszertani kompetenciák fejlesztése. • A NAT fejlesztési területének megfelelő önállóságra, felelősségérzetre, kezdeményezőképessegre, felelős munkavállalásra való nevelés. • Kommunikációs készségek kialakítása, folyamatos fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Korszerű, gyakorlat-centrikus, tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az elméleti és gyakorlati képzésben. • A jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretek beépítése a szakmai tárgyakba. • Kommunikatív nyelvoktatási módszerek alkalmazása. • A szóbeli feleletek megfelelő arányának biztosítása a számonkérésben.
<ul style="list-style-type: none"> • A munkába állás támogatása, a szükséges kompetenciák fejlesztése, kapcsolatok építése a munkaerőpiaci szereplőkkel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Partneri kapcsolatok működtetése a régió gazdálkodó szervezeteivel, az érdekképviseleti intézményekkel. • A munkába állást segítő-támogató rendszer működtetése: álláskeresési technikák, jogi, munkajogi ismeretek.

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> • A tanulás tanítása minden tantárgy képzési tervébe beépítve. • Az önálló ismeretszerzés kifejlesztése, az önállóság, az önértékelés fejlesztése a szakmai képzésben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Önálló tanulás módszertani alkalmazása az oktatásban. • Az önálló tanulási feladatok alkalmazása, önálló projektfeladatok beépítése az oktatásba.
<ul style="list-style-type: none"> • Önálló feladatok, projektek megoldása. • Kreatív, gyakorlati, egyéni és csoportos feladatok megoldása. 	<ul style="list-style-type: none"> • A gyakorlati oktatás feladatainak projekteké szervezése. • Részvétel tanórán kívüli projekteken.
<ul style="list-style-type: none"> • A motiváció alkalmazása, az ismeretek gyakorlati alkalmazásának bemutatása. 	<ul style="list-style-type: none"> • A szemléltetés, a gyakorlati alkalmazások az elméleti és gyakorlati képzésben.
<ul style="list-style-type: none"> • Önálló tanulás módszereinek alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> • Projektfeladatok, egyéni kutatómunka alkalmazása.
<ul style="list-style-type: none"> • Az egészséges életmódra nevelés, a káros szenvedélyek negatív hatásainak megismertetése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Téma nap szervezése. • A sportolás, a testmozgás igényének felkeltése, sportolási lehetőségek biztosítása a testnevelési órákon és más szabadidős programok keretében.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanuló személyiségének megismerése. • Egyéni fejlesztési tervek készítése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Felzárkóztató programok szervezése. • Versenyfelkészítő foglalkozások szervezése • Önismereti órák tartása, kulturális programok szervezése.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanórai anyagokban a közösség által teremtett értékek bemutatása, megismerése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ünnepi megemlékezések. • A természet megismerése, osztálykirándulások, táborok szervezése.
<ul style="list-style-type: none"> • A közösen elfogadott szabályok betartása. • A tanuló önértékelésének fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • Következetes, nyilvános szempontok szerinti értékelés. • Jutalmazás, büntetés szabályok szerinti alkalmazása. • A tanulók önértékelésének alkalmazása az intézményi értékelési rendszerben.
<ul style="list-style-type: none"> • A módszertani megvalósítás során a társas kapcsolatok fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> • A csoportban végzett munka alkalmazása az oktatásban és a gyakorlati képzésben. • A társas érintkezés szabályainak példamutatás útján történő fejlesztése az oktatók egymással való viszonyán, az oktató és a tanulók, valamint a szülők kapcsolatán keresztül.
<ul style="list-style-type: none"> • A tanulók kapjanak önálló, kreatív feladatot, minden szakmai tevékenységükben találkozzanak az alkotás örömeivel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Az értékteremtés, az alkotás öröme jelenjen meg a szakmai munkában. • Ismerkedjenek meg a közvetlen és a tágabb környezetük kulturális értékeivel.
<ul style="list-style-type: none"> • Az oktatás-nevelés módszertani alkalmazásával sajátítsák el a társakkal való kapcsolattartás szabályait. 	<ul style="list-style-type: none"> • Csoportmunka, kooperatív tanulásszervezési eljárások alkalmazása. • Vita, mint módszer alkalmazása.

Feladatok	Eszközök, eljárások
<ul style="list-style-type: none"> A tanulók számára egyértelmű és következetes értékelési rendszer alkalmazása. 	<ul style="list-style-type: none"> Rendszeres értékelés. A fejlesztő értékelés alkalmazása. Önismereti foglalkozások a szakmai és az osztályfőnöki órákon.
<ul style="list-style-type: none"> A csoportos tevékenység szabályrendszerének megismerése, a team-munka szabályainak elsajátítása, a csoportszerepek jelentőségének ismerete. 	<ul style="list-style-type: none"> Csoportos feladatok megoldása. A szakmai képzésben a team-munka követelményeinek szükségessége, gyakorlati eredményessége.
<ul style="list-style-type: none"> A csoportszerepek gyakorlatban történő megismerése. Az önértékelés fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> Egyéni és csoportos feladatok megoldása egyértelmű értékelési követelményekkel.
<ul style="list-style-type: none"> Kritikai szemlélet kialakítása. Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> Konzekvens értékelési kritériumok szerinti értékelési rendszer alkalmazása. A problémamegoldás algoritmusának alkalmazása.

2. SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZEREK

- A tanítási-tanulási tevékenység az egész személyiséget érintő aktív folyamat. A társadalmi és környezeti változások mellett a pedagógia elméletének és gyakorlatának is folyamatosan meg kell újulnia, érdemes új módszereket, eljárásokat beépíteni az oktató eszköztárába a hatékonyabb munka érdekében.
- Iskolánkban a hagyományos, frontális módszereken túl alkalmazzuk a kompetenciaalapú oktatás eszközkészletét, a kooperatív módszereket is, melyek együttműködésre, hatékony kommunikációra, kritikai gondolkodásra, problémamegoldásra, kreativitásra készítik tanulóinkat, amik a 21. századi oktatás-nevelés sarkalatos pontjai.
- A kooperatív technikák éppen azért erősítik a fenti készségeket, mert alapjuk a páros, kiscsoportos munkamódszerek.
  - A kooperáció tehát nem azt jelenti, hogy a tanulók csoportokba rendeződnek és önállóan dolgoznak saját feladatukon.
  - A hangsúly a közös munkán, az együttműködésen van.
  - A diákok megtanulják azt is, hogyan viszonyuljanak egymáshoz, ez a tapasztalat építi önképüket, erősíti kritikai érzéküket, segít a szocializációs folyamatban.
  - A kooperatív módszereknél az ismeretek elsajátítása nem befogadó, hanem alkotó módon történik, vagyis jobban teret engednek a kreativitásnak.
  - A csoportok többnyire heterogének, így a gyengébb tanulók esélyt kapnak, hogy ne maradjanak le, a jobb képességűek tanítva tanulhatnak, így tudásuk is mélyebbé, alaposabbá válik.
  - A csoportok önmagukat fejlesztik.
  - Mivel a tanulás tevékenységhez kötődik, a motiváció is erősebb, könnyebb a folyamatos tanulói aktivitást biztosítani.
- Összhangban a NAT és a kerettanterv elvárásaival fontos, hogy az IKT eszközök használata minél több tantárgy munkájába szervesen beépüljön.
  - Törekszünk arra, hogy a diákok az IKT eszközöknek ne csak passzív befogadói, hanem aktív alakítói, használói is legyenek.

- Fontos szempont, hogy az IKT eszközök használata ne öncél legyen, hanem valamilyen jelentős értéket adjon hozzá a pedagógiai folyamathoz.

3. Projektoktatás

- Az együttműködési készség fejlesztése is fontos feladata az iskolának, ezt a fentiekén túl hosszabb távú projektekkel, problémafeladatokkal tudjuk fejleszteni.
- Fontosnak tartjuk, hogy ezen feladatoknál a diákok közös felelősséget vállaljanak a munkájukért, ami elősegíti közöttük a valódi kollaborációt.
- Diákjainkat szembesítjük valós problémákkal is, olyan helyzetekkel, melyekre nincsenek megtanult megoldási sémáik, lehetőség szerint arra is teret adunk a diákoknak, hogy megoldásaikat az életben is kipróbálhassák.
- Az együttműködés során hangsúlyt fektetünk arra is, hogy a diákoknak és csoportoknak lehetőségük nyíljon az önértékelésre, saját munkájuk tökéletesítésére.
- Tehát tanulóink rövidebb-hosszabb időtartamú projektmunkával a különböző tantárgyak óráin találkozhatnak.

A folyamat végén projektenként egy-egy produktum áll, amiket közös bemutatón ismertetünk meg a többi tanulóval és tanárral, esetleg külsős, prominens zsűri segítségével versenyeztetjük meg a produktumokat.

4. Digitális oktatás

Intézményünk a Microsoft Teams felületet használja a digitális oktatás során, melyhez mind a tanulóknak mind az oktatóknak az ingyenes hozzáférést a Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum biztosítja. A digitális oktatással kapcsolatos intézményi szabályozás külön mellékletben történik.

5. Közösségi szolgálat

- A nemzeti köznevelési törvény 6. § (4) bekezdésének értelmében „az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása.
- „A közösségi szolgálat a tanulók különböző készségeit és kompetenciáit fejlesztő pedagógiai eszköz, mely hozzájárul ahhoz, hogy a középiskolás tanulók megismerjék a közösségben való tevékenykedés erejét, az ily módon szerzett tudásukat életük során jól hasznosíthatják. Az iskolai közösségi szolgálat sokféle módon megvalósítható tevékenység, mely megvalósulási helyétől és formájától függetlenül a közösség érdekét is szolgálja az egyén személyiségének fejlesztése mellett.”
- Tanítási időn kívül összesen 50 órában kell anyagi érdektől független, szervezett keretek között folytatott, egyéni vagy csoportos, a közösség javát szolgáló tevékenységet végezni. Ennek területei a következők lehetnek: egészségügyi, szociális és jótékonyági, oktatási, kulturális és közösségi, környezet- és természetvédelmi, katasztrófavédelmi tevékenység.
- A legfontosabb tudnivalók:
  - 1 órán 60 perc értendő, utazás nélkül
  - a 9–11. évfolyamon, az öt évfolyamos képzésen a nyelvi előkészítő évfolyamon is, lehetőleg arányosan elosztva kell teljesíteni az 50 órát

- ha nem iskolai szervezésben kívánja teljesíteni az 50 órát, akkor erről írásban tájékoztatni kell az iskola intézményvezetőjét, és ha engedélyezi, a teljesítés után megfelelő igazolást (az óraszám feltüntetésével) kell hozni róla
- a diáknak naplót kell vezetni: mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott, ennek alapján kerül bele a bizonyítványába, hogy az adott évben hány órát végzett el
- jelentkezési lapot kell kitölteni a szülő egyetértő nyilatkozatával
- a közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezhető

A közösségi szolgálat keretei között az egészségügyi, a szociális és jótékonyági, az oktatási, a kulturális és közösségi, a környezet- és természetvédelmi, a katasztrófavédelmi, az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területen folytatható tevékenység.

Iskolánkban alapvetően kétféle módon lehet közösségi szolgálatot végezni: egyéni, egész évre szóló, heti rendszerességgel végzett munkát, illetve csoportos, egyszeri, alkalmoszerű munkát

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a szakértői bizottság ez irányú javaslata alapján a közösségi szolgálat mellőzhető.

A közösségi szolgálattal, a jogszabályi háttérrel kapcsolatban a www.kozossegi.ofi.hu oldalon és az iskola honlapján is tájékozódhatnak. Jelentkezési lapot az iskola honlapjáról is tudnak letölteni.

5.1.1. Iskolai foglalkozások, szakkörök

Szervezett felmérés alapján megfelelő igény esetén minden tanév október elsején indítjuk az iskolai foglalkozásokat, szakköröket.

5.1.2. Az oktatók helyi intézményi feladatai

Az oktató legfontosabb feladata: a tanulók személyiségének, képességeinek, tárgyi kompetenciájának, tudásának folyamatos fejlesztése, tanítványainak az érettségi/szakmai vizsgára való sikeres felkészítése.

Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a 9. évfolyamba beiratkozó tanulók szövegértési kompetenciáit és matematikai készségeit a tanórák keretein belül is, heti rendszerességgel fejlesszük.

Az oktató jogszabályban előírt tanóra megtartási kötelezettségét a tanulókkal való közvetlen foglalkozásra, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozásra kell fordítani.

A tanulókkal való közvetlen foglalkozás körébe tartozik: az osztály közösségi programjainak és a tanulókkal való egyéni törődés feladatainak megtartása, azoknak a szakköröknek, érdeklődési köröknek, önképző köröknek, tanulmányi, szakmai és kulturális versenyeknek, házi bajnokságoknak, iskolák közötti versenyeknek, továbbá más tanórán kívüli foglalkozásoknak megtartása, amelyeket az iskolai nem kötelező tanórai foglalkozás időkeretének terhére szerveznek, valamint az iskola Szakmai programjában rögzített, a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozások megtartása.

Az óráközi szünetben az oktató a tanulók felügyeletével, a következő tanóra előkészítésével összefüggő feladatokat lát el. A teljes munkaidő tanítási órákkal le nem kötött részében munkaköri feladatként ellátja a nevelő és oktató munkával összefüggő egyéb feladatokat

- A változások és megőrzendő értékek mentén megfigyelhető az oktatók munkájának módosulása, kibővülése és színesedése is.
- Ennek legjellemzőbb területei illetve megnyilvánulásai:
  - magas színvonalú oktató-nevelő munka,
  - osztályzási gyakorlat állandósága,
  - tehetséggondozás és felzárkóztatás,
  - projektszervezés, projektmenedzselés,
  - pályázatírás, pályázatirányítás,
  - tankönyvírás, tantervfejlesztés és tananyagfejlesztés,
  - az IKT-kompetencia folyamatos fejlesztése,
  - önképzés, folyamatos módszertani megújulás, ismeretszerzés,
  - pedagógiai közéletiség,
  - szakértői tevékenység,
  - kompetenciaalapú képzésekben való részvétel, fejlesztő munka,
  - fejlesztésekben való részvétel, együttműködés partneriskolákkal,
  - nevelési feladatok bővülése, módosulása, konfliktuskezelői szerepek fejlesztése.
- Az oktatás-nevelés folyamatos fejlesztése a taneszközök fejlesztésével is párosul. Ennek területei:
  - pályázatok és támogatások felhasználása korszerű oktatástechnikai eszközök (projektorok, korszerű szoftverek, hardver) beszerzése és alkalmazása;
  - minimum taneszköz fejlesztések a közoktatást érintő mindenkor hatályos jogszabályok és a (szakmai) központi programok, szakmai és vizsgakövetelmények alapján;
  - intranet – internet fejlesztése és folyamatos használata az oktatásban, a kapcsolattartásban az iskolán belüli és kívüli szereplőkkel.

Céljaink megvalósítása érdekében az oktató:

- Munkája során példát mutat, különösen a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség tekintetében, ezzel közvetítve ezen értékek fontosságát.
  - Az iskolai élet egészére figyelve segíti a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
  - Személyes ügyekben a szeretetről és diszkrécióról sem feledkezik meg.
  - Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejleszti szakmai és pedagógiai műveltségét.
  - Rendszeres kapcsolatot tart diákjai osztályfőnökével, oktatóival, a gyakorlati oktatásban résztvevőkkel, szüleivel, az ifjúságvédelmi felelőssel.
  - Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezi egész tanévi munkáját; a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
  - Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
  - Saját órájáról, foglalkozásáról indokolt esetben, az intézményvezető engedélyével tanulót elengedhet.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- A gazdasági igényeket, a szakmai fejlődést figyelemmel kíséri, az elméleti és gyakorlati képzésbe beépíti a korszerű szakképzési ismereteket, technológiákat.

- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjébe, az egészséges és biztonságos intézményi működtetéssel kapcsolatosan felmerülő tevékenységekbe bekapcsolódik.
- Együttműködik a kollégáival; kiemelten szoros együttműködés szükséges az egy osztályban tanítók közösségében, továbbá a szakmai eleméleti oktatók és a szakoktatók között.
- A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tantermekben, szertárban, tanműhelyekben, tornateremben rendet tart, a leltározásban részt vesz.
- Az ügyeleti rendben kijelölt szünetekben köteles felügyelni a rábízott folyosót, megakadályozva az esetleges rendbontást, rongálást.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden oktató köteles betartani. A szakoktatók, oktatók és osztályfőnökök minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

Az oktató munkavégzésének szervezése:

A vonatkozó jogszabályok (a szallépzési törvény és a nemzeti köznevelési törvény) alapján a teljes állású oktató alapvetően heti 32 óra iskolában ellátandó munkavégzésre kötelezett, ugyanakkor a jogszabály lehetőséget ad arra, hogy az intézményvezető saját jogkörében eljárva egyedi elbírálás alapján a fentiekől eltérően döntsön.

Az oktató adminisztrációs és tájékoztatási feladatai között különösen ügyel arra, hogy a tanuló értékeléséről a digitális napló útján rendszeresen értesítse a szülőket. A digitális napló útján a bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzéseket pótolja.

5.1.3. Oktatók szakirányú továbbképzése

Szakmai programunk eredményes végrehajtásához elengedhetetlen, hogy iskolánk valamennyi oktatója továbbképzésen vegyen részt. Ezért folyamatosan kapcsolatot tartunk képző intézményekkel, egyetemekkel és jó gyakorlattal rendelkező iskolákkal.

Közös az együttműködés oktatóképzést folytató Tudományegyetemekkel, azzal a céllal hogy bázisiskolaként segíthessük a közismereti és szakmai oktatóképzést. (ELTE, Pázmány Péter Tudomány Egyetem, Károli Gáspár Tudomány Egyetem. Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Műszaki Egyetem, Óbudai Egyetem)

5.1.4. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoporthoz tartozó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák, foglalkozások túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén, mint oktató vezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az intézményvezetőhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az intézményvezető bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító oktatók értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök az osztályáért felelős oktató, aki végrehajtja a rá bízott feladatokat:

- megszervezi, koordinálja osztálya ügyeleti munkáját;
  - részt vesz az osztályában működő diákönkormányzat szervezésében és működtetésében; tudatosan segíti a közösségi élet kialakulását, az önkormányzat dinamikus fejlődését;
  - céltudatosan törekszik a tanulók személyiségének minél teljesebb megismerésére, egyéni fejlesztésükre, közösségi életük irányítására, önállóságuk, önkormányzati tevékenységük fejlesztésére;
  - a rábízott közösség minél jobb megismerése és a koordináció érdekében látogatja osztályát más nevelők tanítási óráin és tanórán kívüli foglalkozásokon;
  - nevelőtársaival kicseréli tapasztalatait, a felmerülő problémákat tanítványaival megbeszéli; szükség szerint tájékoztatja közvetlen felettesét, munkáltatóját;
  - a gyermek pedagógiai jellemzését szülői értekezletek, fogadó órák keretében a tanuló gondviselőivel egyezteti;
  - a szülőket az elektronikus napló szülői felületén folyamatosan tájékoztatja úgy, hogy minden fontos információhoz hozzájussanak, igyekszik bevonni az iskolai életbe őket;
  - a tanulók hiányzásainak megfelelő igazolását megköveteli, igazolás hiányában a házirend és a vonatkozó jogszabályok alapján intézkedik;
  - pontosan, napra készen végzi a megbízásával járó adminisztrációs teendőket; értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát, az iskola közösségi életében való részvételért jutalmaz és elmarasztal a jogkörében elérhető eszközökkel;
  - folyamatos feladata osztályterme rendjének kialakítása, a tanulói eszközök állapotának megőrzése;
  - az iskolai munkaterv szerint előkészíti a tanulmányi kirándulásokat, illetve azokon részt vesz;
  - az osztályfőnök a feladatköréhez tartozó területeken önállóan jár el, úgy hogy tájékoztatja közvetlen felettesét az elvégzett feladatokról.
  - munkáját az intézmény vezetősége rendszeresen, előre bejelentett, és bejelentés nélküli alkalmakkor is ellenőrizheti.
  - Az osztályfőnök joga, hogy az osztálya tanítási óráit rendszeresen, előre bejelentett, és bejelentés nélküli alkalmakkor is látogassa.
  - Minden egyéb speciális feladatkör ellátása az osztályfőnöki megbízáshoz csatolt munkaköri leírásban található.
-
- A pedagógia elvei és gyakorlata alapján az iskola célrendszerének megfelelően neveli tanítványait.
  - Összehangolja az osztályában a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon érzi magát.
  - Szorosan együttműködik a gyakorlati oktatásban részt vevő oktatókkal, a gyakorlati képzés szervezőjével.
  - Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.
  - Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését

- Az osztályfőnök alaposan ismeri tanítványait, az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Koordinálja és segíti az osztályban tanító oktatók munkáját és látogatja óráikat, aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó oktatókkal, szakoktatókkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, gyógypedagógus, ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott személy).
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat.
- Levél útján értesíti a szülőt gyermeke gyenge vagy hanyatló tanulmányi eredménye, súlyos fegyelmi vétsége esetén,
- Figyelemmel kíséri a tanulók késéseit, elvégzi a tanulói hiányzások összesítését,
- A házirend előírásai szerint értesíti a tanulók szüleit az igazolatlan hiányzásról, a mulasztás következményeiről, valamint ha a tanuló bukásra áll,
- Az osztályozó értekezlet napját megelőzően ellenőrzi, hogy minden tanuló le van-e zárva valamennyi tantárgyból, valamint azt, hogy a javasolt osztályzat nem tér-e el jelentősen a tanuló hátrányára az osztályzatok átlagától; elkészíti osztálya tanulmányi-mulasztási statisztikáit, osztályfőnöki jelentését.
- Szülői értekezletet tart, a digitális napló útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Saját hatáskörében – indokolt esetben – összesen évi nem összefüggő három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását.
- Osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.
- Osztálya tanulójának fegyelmi ügyében részt vesz a fegyelmi bizottság munkájában

5.1.5. A munkaközösség vezetői munka tartalma, a munkaközösségvezető feladatai

A munkaközösségek vezetőire a munkaközösségek tesznek javaslatot, a munkaközösség vezetőt az intézményvezető bízza meg. Feladata: a munkaközösségbe tartozó oktató kollégák koordinálása, a szakmai feladatok menedzselése, a felsővezetői útmutatás alapján, a munkaközösség éves munkatervének szeptember 5-ig történő összeállítás. A munkaközösség vezető az érintett intézményvezető-helyetessel együttműködve jogosult a munkaközösséghez tartozó oktatók értekezletének összehívására.

5.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A középiskolai nevelés-oktatás feladata az iskolai alpműveltség bővítése és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák. A megszerzett ismereteket jól egészítik ki a szakmai elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok, a duális szakképzés keretében valóságos munkahelyi körülmények között lehetőség van a megszerzett tudás elmélyítésére, alkalmazására. A nevelési célok intézményi szintű, tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma. (A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról alapján.)

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széleskörűen fejlessze, tiszteletben tartva minden ember egyediségét és fejlődését, és az egyetemes emberi értékeket. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket.

5.2.1. Az értelmi nevelés

Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére, az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítására, fejlesztésére. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítására, a praktikus gondolkodásra.

A kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti alaptanterv alapján történik.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magába foglalja a fogalmak, gondolatok, vélemények, érzések kifejezését szóban és írásban egyaránt, valamint a kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén. A kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Célunk, hogy tanulóink rendelkezzenek azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben szóban és írásban kommunikálni tudjanak, képesek legyenek érveiket a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni. Törekednünk kell arra, hogy képesek legyenek a kritikus és építő jellegű párbeszédre, tiszteljék az esztétikai minőséget és igényeljék mások megismerését.

Ezen képességek fejlesztése elsősorban a magyar nyelv és irodalom tanmenetbe épül be, de egyetlen tantervből sem maradhat ki az anyanyelvi kommunikációs készség fejlesztése. A szakszókincs fejlesztésén túl törekszünk arra, hogy képesek legyenek különböző szövegeket és információkat feldolgozni, segédeszközöket használni.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, vélemények, érzések megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban. Ez a terület olyan képességeket igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Idegen nyelvi tanterveink (angol, német) felölelik a kommunikációhoz szükséges képességek fejlesztését, így a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást, szövegértést és szövegalkotást. A nyelvtanulás során megtanítjuk tanulóinkat arra, hogy képesek legyenek a segédeszközök megfelelő használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására. A történelem, földrajz tanterveinek keretein belül is igyekszünk kialakítani azt a pozitív attitűdöt, mely magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák iránti érdeklődést és kíváncsiságot..

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Szükséges ismeretek:

- a számok, mértékek és struktúrák, az alpműveletek és alapvető matematikai reprezentációk ismerete,
- a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók megértése.

Szükséges képességek:

- rendszerezett, tudatos, és minél eredményesebb problémamegoldó gondolkodás és a döntési képességek fejlesztése,
- az ismeretszerzési folyamatban való aktív részvétel,
- a megértett és megismert ismeretek használata,
- matematikai modellek keresése és alkalmazása a mindennapi helyzetekben (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok),
- a hétköznapi gondolkodás segítése (cselekvési stratégiák, folyamatok tervezése, állítások érvényességének és jelenségek valószínűségének mérlegelése, becslési képességek kialakítása),
- a matematikai szimbólumok használata, gondolatok tömör megfogalmazása,
- a matematika nyelvén történő kommunikáció fejlesztése,
- a megfelelő segédeszközök használata (pl. zsebszámológépek),
- mások szóban és írásban közölt gondolatmenetének meghallgatása, megértése, saját gondolatok közlése, érveken alapuló vitakészség fejlesztése.

Szükséges attitűdök:

- az igazság tisztelete, a dolgok logikus okának és érvényességének keresése.

A matematikai kompetencia kialakítása elsősorban a matematika tantárgy tanításának a feladata. Minden szakmai tantárgy segíti a matematika kompetencia kialakítását és felhasználja a tantárgy tanítása során.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazást nevezzük *műszaki kompetenciának*. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Szükséges ismeretek:

- a természet alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, technológiai folyamatoknak az ismerete,
- a tudományos elméletek szerepének ismerete a társadalmi folyamatok formálódásában,
- az alkalmazások és a technológiák előnyeinek, korlátainak és kockázatainak ismerete.

Szükséges képességek:

- a fenti ismeretek felhasználása a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldására,
- a tudás gyakorlatias módon történő alkalmazása új technológiák, berendezések megismerésében, működtetésében, problémamegoldásaiban,
- az alkalmazott tudás felhasználása a természeti világ megmagyarázására, problémák felismerésére és következtetések levonására,
- a digitális kommunikációs-információs technikák alkalmazásának ismerete,
- az áltudományos megnyilvánulásokkal szembeni, érveléseken alapuló, vitakészség fejlesztése,
- az emberi tevékenység által a természetben bekövetkezett változások megértése, az egyén felelőssége.

Szükséges attitűdök:

- a tudományos fejlődésnek saját magunkra, családunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatása iránti kíváncsi és kritikus érdeklődés,
- a vonatkozó etikai kérdések iránti nyitottság,
- a biztonság és a fenntarthatóság tisztelete.

A természettudományos kompetencia kialakítása elsősorban a természettudományos tantárgyak feladata. Diákjainkat globális szemléletű, kreatív, kritikai gondolkodásra kell képessé tennünk. Ezt csak az oktatott tantárgyak követelményeinek összehangolt tervezése alapján kívánjuk elérni..

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje; kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges ismeretek:

- a főbb számítógépes alkalmazások (szövegszerkesztés, adattáblázatok, adat-bázisok, információtárolás),
- az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció,
- e-mail, hálózati egységek,
- az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén,
- az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémák ismerete.

Szükséges képességek:

- az információ megkeresése, összegyűjtése és feldolgozása, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetése,
- az eszközök használata, az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás.

Szükséges attitűdök:

- kritikus és megfontolt attitűd az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használatában,
- a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

A digitális kompetencia kialakítása elsősorban az informatika tantárgy feladata. Mind szélesebb körű felhasználása, alkalmazása elvárás az oktatás minden szakaszában is. Használata a munkaerőpiac csaknem minden területén alapvető követelmény, más területein pedig esélynövelő tényező.

Hatékony, önálló tanulás

A hatékony önálló tanulás azt jelenti, hogy tanulóink képesek kitartóan tanulni, saját tanulásukat egyénileg és csoportban megszervezni, az idővel és az információval hatékonyan gazdálkodni. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy a tanuló ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, támogatást. Olyan alapvető képességek meglétét szükséges, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IST-eszközök használata. Osztályfőnöki tanterveinkben szerepel, hogy már a tanulási folyamat elején megismertetjük tanulóinkat a hatékony tanulási módszerekkel, segítünk abban, hogy kialakítsák a saját tanulási stratégiájukat. Ezen kívül az egyes tantárgyi ismeretek elsajátításának speciális módszereire az egyes tanórákon kell, hogy sor kerüljön. Folyamatosan igyekszünk a tanulás iránti motivációt fenntartani és képessé tenni tanulóinkat arra, hogy korábbi tanulási és élettapasztalataikat felhasználják, új tanulási lehetőségeket kutassanak fel és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzák.

Szociális és állampolgári kompetencia

A szociális és állampolgári kompetencia a harmonikus életvitel és közösségi beilleszkedés feltétele, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén a tanulók építő módon vehetnek részt a társadalmi életben. Képesek legyenek konfliktusokat megoldani és a demokráciáról kialakult tudásukat felhasználva aktívan vegyenek részt a közügyekben.

A személyes és szociális jóléthez szükséges fizikai és mentális egészségre vonatkozó ismereteket a tanulók a biológia és testnevelés tantárgyak keretében sajátítják el. E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken jól tudjanak kommunikálni, megértsék a különböző nézőpontokat, empátikusak és a változások iránt fogékonyak legyenek. Ennek a területnek a fejlesztése elsősorban az osztályfőnöki órákon és a történelem tantervbe beépített foglalkozásokon történik.

Az állampolgári kompetencia a demokrácia és az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul. Ide tartozik még az Európai Unió struktúráinak, célkitűzéseinek, értékeinek az ismerete is. Ezen ismeretek megszerzésére a történelem tantervbe beépített állampolgári ismeretek tantárgy keretében van lehetőség.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia úgy a tanulási időszakban, mint a munkavállalás idején segíti tanítványainkat abban, hogy megismerjék tágabb környezetüket, képesek legyenek a kínáló lehetőségek felismerésére és megragadására.

A kompetencia lényege az, hogy az ember képes legyen az őt körülvevő események, lehetőségek jellemzően objektív, szélsőségeket kerülő értékelésére, a számára szükséges információk kiszűrésére és konstruktív alkalmazására. A kezdeményezőképeségre és vállalkozókészségre szükség van az iskolai tanulmányok során, hiszen a felkészülési stratégia kialakítása, tanulási metódus kifejlesztése, tantárgyválasztási lehetőségek áttekintése, érettségi vizsgatárgyak kiválasztása, stb.) igénylik ezt. Szükség van rá azonban az aktív munkavégzés idején is az álláslehetőségek megkeresése, a végzettséggel adekvát munkahely megtalálása, a felvételi interjúkra való optimális felkészülés, a munkahelyen kialakítandó kapcsolatok felmérése és működtetése, a munkahelyi vezetővel való kapcsolat stratégiai kialakítása, stb. alkalmával. Nem nélkülözhető a kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia a családi életvitel kialakításakor, a családi gazdálkodás megteremtésekor sem.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia kialakítása az iskolánkban oktatott minden tantárgy tanításakor követelménye. Különös figyelmet kell kialakítására, a kialakulás ellenőrzésére fordítanunk az osztályfőnöki órák keretében, ahol az ezzel kapcsolatos témákat osztályfőnöki munkatervünk és tanmeneteink tartalmazzák.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség kompetenciája magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának megismerését és befogadását. A szóban forgó kompetencia-terület fejlesztését az iskolában folyó művészeti képzés ugyanúgy fejlesztheti, mint ahogyan az fejlődhet a média segítségével. Fejlesztésében különösen nagy szerepe van iskolánkban az irodalomnak, a zenei képzésnek, a vizuális művészeteknek, a mozgóképnek.

Tanítványainknak a középiskolai évek alatt meg kell ismerkedniük Európa sokszínűségének tényével, az európai országok, nemzetek kulturális és nyelvi sokféleségével, az egyediség megőrzésének igényével. E kompetenciaterület fejlesztését ezért az iskolában folyó irodalmi, zenei és vizuális művészeti képzésen túl az idegen nyelvi oktatás során is szem előtt kell tartanunk, de sort kell rá keríteni az osztályfőnöki órák tematikájában is.

Tanítványainknak meg kell ismerkedniük a műalkotások elemzésének eszközrendszerével, véleményt kell tudniuk alkotni művekről, képessé kell válniuk az önkifejezésre, saját nézőpontjuknak mások elképzeléseivel való összevetésére. Nyitott, érdeklődő, mások és saját környezetük és kultúrájuk által fogékony fiatalokat kell nevelnünk, akik képesek a művészi önkifejezés megértésére, de a mindennapi emberek által küldött „üzenetek” kódolására és dekódolására.

Általános célunk modern, naprakész, a társadalmi igényeknek megfelelő szakmai és általános műveltségbeli ismereteket nyújtása. A képességek kibontakoztatásával, tehetséggondozással, a hátrányok leküzdésével, gyakorlati ismeretek elsajátításával felkészíteni tanulóinkat a jövő szolgálatára, miközben olyan személyiségjegyek és magatartásformák kialakítására törekszünk, melynek birtokában képesek lesznek érdekeik felismerésére és érvényesítésére.

Céljaink, hogy az iskola:

- érvényesítse a humánus értékeket,
- közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit,
- neveljen testileg, lelkileg egészséges, kapcsolataiban igényes embereket,
- neveljen demokratikus elveket érvényesítő állampolgárokat és európai polgárokat, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre,
- adjon általános műveltséget megalapozó biztos tudást,
- nyújtson magas szintű, a kor követelményeihez igazodó szakmai elméleti és gyakorlati tudást,
- képezzen nyitott, széles látókörű szakembereket, akik a kor követelményei szerint képesek váltani,
- alapozza meg a folyamatos önképzés igényét;
- csökkentse a tanulási kudarcok mértékét, és biztosítsa az iskola eredményes befejezését,
- alakítsa ki a tanulóknál az egészség, az emberi környezet és a természet megőrzésére irányuló felelősségérzetet,
- neveljen a társakkal való együttműködő, egyenrangú és szolidáris viszony létrehozásának képességére,
- neveljen a nemzeti és az egyetemes emberi értékeket és követendő magatartásminták elsajátítására,
- tanulói váljanak alkalmassá
  - az önálló, felelős döntéseken alapuló, elsősorban a szakmai területeken folyamatosan fejlődő, megújuló alkotó munkára,
  - a munkaerőpiac elvárásainak teljesítésére,

- az élethosszig tartó továbbtanulásra, szakmaváltásra.

5.2.2. Az erkölcsi nevelés

Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.

5.2.3. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Az önismeret és énkép kialakulásának segítése, az értelmi és érzelmi oldal egészséges arányának kifejlesztésére törekvés. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség: a folyamatos önfejlesztés belső igényének kialakítása. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlesztésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Társas kapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátítása (szociális kompetencia), kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

5.2.4. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára. Az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerésére, megbecsülésére nevelő ismeretek elsajátítása, egyéni és közösségi tevékenységek gyakorlása.

5.2.5. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.

5.2.6. Fenntarthatóságra, környezettudatosságra való nevelés

Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálna, annak elfogadtatása, hogy a természeti erőforrásokat a tanulók tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Váljon tanulóink igényévé a természetnek és szűkebb környezetének megóvása. Ismerjék meg a hosszútávon fenntartható életmód gyakorlati fogásait.

Közvetlen és tágabb környezetünk értékeinek, sokszínűségének megőrzése, gyarapítása, közösségi szolgálatba való bekapcsolódás.

5.2.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntességre nevelés

A munka fontosságának és megbecsülésének tudatosítása. Az iskolában létrehozott szellemi és anyagi javak megbecsülése, a mindennapos, elvégzett tevékenységek gyakoroltatása, csoportmunkában való részvétel képességének és a projektszemléletnek a fejlesztése. A szociális érzékenység és a segítő magatartás fejlesztése.

5.2.8. Médiatudatosságra való nevelés

Biztos esztétikai értékítélet és belső készítés kialakítása. A tanulók ismerjék meg és értsék, milyen összefüggés van a média, a pénz és a társadalom között, tudják értelmezni a látottakat és hallottakat, alakuljon ki kritikai beállítódásuk. Szerezzenek ismereteket az adatbiztonsággal, a jogtudatossággal, és a függőséggel kapcsolatban.

5.2.9. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanulóknak tudatosodjon saját felelősségük a tisztességes munka, a fogyasztás, az ésszerű gazdálkodás területén, tudjanak mérlegelni és dönteni. Ismerkedjenek meg a vállalkozások során felmerülő kockázatokkal és veszélyekkel, azzal, hogy a pénzt hogyan fektethetik be, és ehhez kitől kérjenek információkat.

5.2.10. Pályaorientáció

Átfogó ismeretek szerzése és betekintés a munka világába, életkoruknak és tudásuknak megfelelő lehetőségeik megismerése több csatornán keresztül és a felsőoktatási intézmények által szervezett nyílt napok segítségével. Az egyéni képességek, pályaalkalmasság felmérésére és elfogadására, jövőbeli felelősségvállalásra felkészítés. A segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos tevékenységek gyakorlása, magatartásmódok és azok kezelésének fejlesztése.

Kiemelt feladataink:

- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- Fel kell készítenünk a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, a sikeres felsőoktatási felvételre.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: érettségi előkészítők, szakkörök, kirándulás, iskolaújság stb.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- A gyakorlati oktatásban az értékteremtő projektszemlélet követése.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- A tanítási-tanulási folyamatban alkotó jellegű feladatok biztosítása.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakulásának és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező, alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Azoknak a hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű ééréséből fakadnak.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

A helyi tantervet is magába foglaló Szakmai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást. Nevelési programunk összeállításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

- Énkép, önismeret: a személyiségben rejlő lehetőségek és gátak feltárása, a személyiség stabilizálása, az önálló döntéshez szükséges képességek kialakítása, a saját befogadó-alkotó tevékenység megszilárdítása.
- A tanulás tanítása: a személyiségjegyekkel összehangolt egyéni tanulási módszerek, eljárások kialakítása valamennyi tantárgyban.
- Társas kapcsolatok: készség, képesség és igény a tartalmas, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és ápolására.
- Konfliktuskezelés: képesség és igény a konfliktusok konstruktív módon történő kezelésére, a megélt konfliktusok hasznosítására az önismeret fejlesztésében, társas kapcsolatok minőségének javításában.
- Lelki egészség: a lelki egészség (mentálhigiéné) iránti igény felkeltése, ennek kialakításához és megőrzéséhez szükséges készségek és képességek kialakítása.
- Testi egészség: az egészségnek, mint alapértéknek az elfogadása, a egészségmegőrzés igényének felkeltése, az egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése, készség és képesség ezek leküzdésére.
- Viselkedéskultúra: a mindennapi együttéléshez szükséges civilizációs szokások kialakítása és megszilárdítása.
- Pályaorientáció: képesség a munkaerőpiacon történő eligazodásra, az egyéni vágyaknak, törekvéseknek a lehetőségekkel történő összehangolása. Felkészülés az életre szóló tanulásra, a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelése képességének kialakítása, megszilárdítása, a felnőttlét szerepeire.
- Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra: ismeretszerzés az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről; eligazodás a jelen társadalmi változásaiban.
- Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelése: a jogok és kötelességek ismerete az iskolában és a társadalomban, a demokráciának, mint értéknek az elfogadása, közös szabályok, normák alkotásához és működtetéséhez szükséges szemlélet kialakítása, az általánosan érvényes normákhoz, a kodifikált törvényekhez) való konstruktív viszonyulás, igény és szándék a saját előítéletekkel való szembesülésre, ezek leküzdésére, illetve a másság elfogadására.
- Gazdasági nevelés: a gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás megszilárdítása, elmélyítése.

- Környezettudatosságra nevelés: a természeti és az épített környezet megóvása fontosságának elfogadása, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. Érdeklődés a környező világ dolgai, problémái iránti, a folyamatos tájékozódás iránti igény felkeltése, az egyéni felelősség belátása, a kapcsolódó egyéni aktivitás terének megtalálása.

5.3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

5.3.1. A testi és lelki egészségre nevelés és családi életre nevelés

Testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészség tudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is. A nevelés feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek, egészségi állapotának javítását szolgálja; olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy alapeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési- oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulóknak, a mozgás beépítése a mindennapi életbe (tartásjavító torna, relaxáció és tánc);
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával;
- környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában

9. évfolyam

Mit jelent az egészség és a betegség?

Érdekes tisztázni a tanulókkal, hogy mit értenek egészségen, illetve betegségen. Érdekes lehet, hogy miként gondolkodtak az egészségről, például történeti koronként. Mit jelent ma ez a fogalom, a tanulók saját életükre vonatkozóan milyen megállapításokat tesznek.

Életvezetés, életmód

Tekintsék át a diákok, hogy milyen különböző életvitelek képzelhetők el, milyen tényezők befolyásolhatják (pozitív, negatív hatások, társadalmi tényezők, környezeti tényezők, urbanizáció, reklám stb.) az életmód alakulását. A tanulónak milyen elképzelése van saját életviteléről.

Serdülőkor

A tanulók tekintsék át, ismerjék meg az ún. „köztes” (már nem gyerek, de még nem felnőtt) élethelyzet nehézségeit, konfliktuskezelési lehetőségeit.

Kortársak

Mit jelentenek a kortárs kapcsolatok, hogyan alakulnak ki? Mi jellemzi a kortársakat? Hogyan befolyásolják egymást a tagok? Milyen negatív és pozitív hatások befolyásolhatják őket? Hogyan hat a zene és a divat a kortársakra?

Miért használunk drogokat? Alternatív lehetőségek

Tisztázni kell, hogy miért kerülnek elő a drogok (élménykeresés, lelki problémák, felejtés, kikapcsolás stb.). Lehetséges találkozási formák a drogokkal (saját élmény, haverok elmondása, filmek, tájékoztatók).

Függőség, és alternatív lehetőségek

Mit jelent a függőség? Hogyan alakul ki, melyek a veszélyei? „Nem”-et mondás fontossága. Alternatív lehetőségek: sport, kirándulás, pozitív társas kapcsolatok.

Mit tehetünk környezetünkért iskolai szinten?

Osztálytermek rendben tartása, esztétikus dekoráció, virágok gondozása. Vigyázzunk tantermünk felszereléseire. Hulladékgyűjtés (szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes anyagok tárolása). Hol találkozhatunk veszélyes anyagokkal, mi minősül veszélyes anyagnak különösen az autós szakma szempontjából.

Szeretünk motorozni

Lehet-e, érdemes-e motorral járni az iskolába. Mennyibe kerül a motorozás? (benzin, karbantartás, biztosítás stb.) Milyen veszélyei vannak a motorozásnak (közlekedési balesetek, hideg időben ízületi bántalmak, stb.) Motoros balesetek- elsősegélynyújtás.

Hová forduljak segítségért?

A tanulóval meg kell ismertetni a gyermek- és ifjúságvédelmi rendszert. Kihez fordulhat az iskolában, milyen egyéb lehetőségei vannak? Hogyan lehet igénybe venni a különböző szolgáltatásokat? Miért jó, ha szakember segítségét kéri? Milyen esetekben forduljon segítségért? Ajánlás: az ifjúságvédelmi felelős bemutatása, előadása.

A sportolás jelentősége

Fittségi felmérés, mit sportoljak? Milyen sportág felel meg az egyéniségemnek, testalkatomnak. A mindennapi testmozgás és a versenyszerű sportolás közötti különbség. Mennyibe kerül a sport? (felszerelés, bérlet stb.)

10. évfolyam

Elvárások: társadalom, család, kortárs csoport, média

Fontos feltérképezni, hogy a mai 16-17 éves kamaszoknak milyen elvárásoknak kell megfelelniük. Az élet különböző szinterei különböző elvárásokat támasztanak a fiatalokkal szemben. Természetesen nem lehet mindegyiknek maradéktalanul megfelelni, ezért fontos, hogy tudják értelmezni és értékelni az őket ért hatásokat.

Kortársak hatása az életmódra

Ez az óra lehetőséget ad arra, hogy megvizsgáljuk, hogyan befolyásolják a kortársak egymás életmódját, pl. étkezési szokások (gyors étkezdék, mint a társasági élet központjai), vásárlási szokások (bevásárló központok, plázák), veszélyeztető illetve veszélyes helyzet felméréséről kialakult elképzelések (társaság egyéni felelősséget csökkentő hatása), alkoholhoz, droghoz, dohányzáshoz való viszony.

A média befolyásoló hatása

Ez az óra lehetőséget ad arra, hogy néhány befolyásolási technikával megismerkedjenek a tanulók. A mai média tele van ilyen elemekkel. Fontos, hogy ráébredjenek arra: döntéseik, viselkedéseik, vágyaik, véleményük sok esetben nem autonóm döntések eredményei. Gyakran vagyunk kiszolgáltatottak, ez azonban mérsékelhető, ha tudatában vagyunk annak, hogy milyen befolyásoló hatások érnek bennünket nap mint nap

Devianciák

Mit jelent a deviancia? Az osztály mit tart normasértőnek? Milyen deviáns csoportokat ismerünk és mik a veszélyeik (skinheadek, sátánisták, szekták stb.)? Mit jelentenek életünkben a hagyományok, törvények (BTK). Mit lehet, és nem lehet tenni a mai magyar társadalom normái szerint. Milyen következményei vannak a normaszegésnek?

Veszélyes anyagok az autós szakmában

Milyen anyagokkal dolgozik az autós szakember (olajok, benzin, zsírok, festékek stb.)? Ezek milyen hatással vannak az emberi szervezetre és környezetünkre?

Milyen védőeszközök állnak rendelkezésünkre, hogyan tároljuk a feleslegessé vált hulladékokat? Milyen fejlesztési eljárások vannak az autóiparban a környezetszennyezés csökkentése érdekében?

Alkohol, dohányzás

Miért iszunk alkoholt? Miért dohányzunk? Milyen károsító hatásai vannak? Mit tehetek, hogy szerek nélkül is jól érezzem magam?

Sport

Miért jó, ha sportolok? A sport élettani és személyiségfejlesztő hatásai. Hol a határ? Meddig terhelhetem a szervezetemet? Testépítés és a dopping szerek.

Párkapcsolatok, hogyan ismerkedjünk?

A fiatalok többségének nehézséget okoz az, hogy ismerkedjenek a másik nem tagjaival. Ezért fontosnak tartjuk, hogy szó essen a témáról. Fel kell térképezni, hogy milyen lehetőségeik vannak. Hol ismerkedhetnek és hogyan? A discon kívüli lehetőségek.

Helyes táplálkozás

Vizsgáljuk meg, hogy mit eszünk naponta. Mennyire felel ez meg a helyes táplálkozás elveinek. Elég vitamint és ásványi anyagot juttatunk be a szervezetünkbe? A reklám milyen hatással van a táplálkozásra? Mit jelentenek az E- számok.

Csomagolás – újrahasznosítás

Milyen csomagoló anyagokat használunk? Kell-e ennyire túlcsomagolni? Mi az, ami újrahasznosítható? Milyen hatással vannak a csomagolóanyagok a környezetre? Hogyan történik az újrahasznosítás?

11. évfolyam

Párkapcsolatok

Régen mi számított elfogadott, normál párkapcsolatnak? Milyen szerepe volt az erkölcsi, vallási, kulturális, társadalmi hatásoknak? Hogyan változott meg a helyzet mára? Házasság vagy élettársi kapcsolat? A születendő gyermek szempontjából mit jelent ez?

Szexualitás

Fogalmak tisztázása: heteroszexualitás, homoszexualitás, biszexualitás, transzszexualitás, monogámia, poligámia. AIDS, egyéb nemi úton terjedő betegségek.

Végre van jogosítványunk

Beszéljünk a közlekedési morálról! Tipikus autós balesetek – elsősegélynyújtás. Mire figyeljünk, hogyan kerülhetjük el? Iszik vagy vezet? Drogok hatása a vezetés szempontjából (flashback reakció).

Eltérő táplálkozási szokások

Ismerünk-e olyan táplálkozási szokásokat, amelyek eltérnek a szokásostól. Milyen okok állnak a háttérben? (vallási ok, betegség, kulturális környezet, anyagi helyzet, divatirányzatok, speciális élethelyzetek).

A drogos fiatal és környezete

Milyen hatással van a drogos fiatal a családjára, osztálytársaira, barátaira és tágabb környezetére. Milyen konfliktusok alakulhatnak ki? Hol lehet segítséget kérni?

Az autók szerepe a környezetszennyezésben

Milyen káros anyagokat bocsát ki az autó? Milyen hatásai vannak ezeknek az anyagoknak az emberre és környezetre? Milyen a kihasználtsága az autóknak a mindennapi életben? Alternatív lehetőség: tömegközlekedés. Környezetkímélő fejlesztési irányok az autós világában.

Kirándulás, természetjárás, mint életforma

Fordítsuk szabadidőnket kirándulásra, túrázásra. Hogyan szervezzünk hétvégi vagy többnapos kirándulásokat? Mennyibe kerül egy hétvégi kiruccanás? Honnan szerezzünk információkat, tippeket? Tervezzük meg egy hétvégét! Milyen látnivalók vannak szűkebb tágabb környezetünkben? Mire figyeljünk, mit vigyünk magunkkal? Esetleges balesetek. Túra közben óvjuk a természetet!

Önértékelés, önismeret

Milyen erősségeim és gyengeségeim vannak? Hogyan tudom a gyengeségeimet javítani? Miben akadályoznak a gyengeségeim? Hogyan lehet ezen változtatni? Az erősségeimet hogyan tudom még jobban hasznosítani, és pozitív dolgokra irányítani? Javaslat: önismereti teszt kitöltése (iskolapszichológus).

A here (ön)vizsgálata

Sajnos a fiatalok körében is egyre gyakrabban fordul elő a hererák, de szerencsére jól kezelhető. A megelőzést szolgálja az, hogy tisztában legyünk az önvizsgálattal és a tünetekkel. Ha bajt észlelünk, akkor tudjuk, hogy hová kell fordulni. Ajánlat: videofilm.

Dohányzás

A nikotin élettani hatása. Milyen betegségek rizikótényezője a dohányzás? Média és a dohányzás kapcsolata. Havi illetve éves szinten mennyit költünk cigarettára? Dohányzással kapcsolatos törvény. Hogyan lehet leszokni?

12. évfolyam

Mit jelent számunkra az Európai Unió?

Mit nyújt nekem az EU? Miért jó nekem az EU? Mit kell tennem, hogy jobban ki tudjam használni az EU adta lehetőségeket? Mit jelent a csatlakozás illetve a tagországgént való részvétel a szakmám szempontjából?

A közösségért érzett felelősség: a környezet

Az óra témája a mindenkit foglalkoztató környezeti problémák. A tanulók már sok mindent tudnak fizikából, biológiából, kémiából és földrajzból a környezeti problémák okairól. Ezen tudás fényében vizsgálják meg, hogy milyen konzekvenciákat, következményeket ismertek fel, amelyek befolyásolják saját életük alakulását. A mai cselekedetek milyen következményekkel járhatnak a tágabb környezetre nézve.

Családtervezés

Mikor érdemes családot alapítani? Milyen feltételeknek kell megfelelni? (pl. biztos anyagi háttér, lakás stb.). A születendő gyermek szempontjából mi a legjobb? Van-e lehetősége a mai fiataloknak a szülőktől való különköltözésre? Konfliktushelyzetek és megoldások. Fogamzásgátlás.

Az alkohol és a drog hatása a párkapcsolatokra

Milyen okok vezetnek az alkoholfogyasztáshoz vagy droghasználathoz a párkapcsolat során? Milyen konfliktushelyzetek alakulhatnak ki emiatt? Mi lehet az oka annak, hogy egyre gyakrabban találkozunk ezzel a problémával a mai családokban? Hogyan lehet ezt megelőzni, illetve kezelni? Van-e segítség?

Hogyan tovább? Mi lesz velem az érettségi / szakmunkásvizsga után?

Döntések, döntéshelyzetek, felelősségvállalás önmagunkért, tetteinkért, nagykorúság, munkahelykeresés, továbbtanulás, kétségek - jó szakmát választottam-e. Ezek a lehetséges kulcsszavak, melyekre választ keresünk egy adott óra keretében.

Hogyan képzelem el a munkám?

Mit gondol a tanuló önmagáról 10-15 év múlva a munka világában. Milyen tervei vannak? Tehet-e valamit most, hogy megvalósuljanak a vágyai? Milyen szerepe van a munkának a kapcsolatok, családi élet és a kiegyensúlyozott életvitel szempontjából. Hogyan lehet kezelni a munkahelyi kudarcokat? Egyáltalán milyen kudarcok érhetnek? Mi lesz, ha nem valósulnak meg az elképzeléseim?

Életvezetés

A pénz jelentősége. Mire van igényem, és ez mennyibe kerül? Hogyan teremtem meg hozzá az anyagiakat? Mit jelent a szükséglet és az igény? Hogyan vezethetek önálló háztartást? Mire kell odafigyelni? Milyen költségekkel kell számolni? Mennyibe kerül ma egy fiatalnak az, hogy „jól éljen” (számlák kifizetése, öltözködés, szórakozás)? Hogyan osszam be a pénzem?

Véradás

Betöltöttem a 18. életévemet, adhatok vért, életet menthetek. Természetesen még más kritériumoknak is meg kell felelnie a véradáshoz a fiatalnak, de melyek is ezek? Hogyan segíthetek a véremmel? Hogyan történik a véradás? Mi történik a véremmel, ha leadtam? Hogyan kerül hasznosításra? Mi a különbség a véradás és a vér „kapás” között?

Tabuk nélkül a szexről

Mit jelent a harmonikus szexuális kapcsolat? Mit várok el a partneremtől? Mit nyújtok a partneremnek? Szexuális segédeszközök és veszélyeik. Perverzió, pornográfia.

Mit gondolunk a globális felmelegedésről?

Milyen okai vannak? Milyen következményekkel kell számolnunk? Hogyan hat ez a tény mindennapi életünkre? Mit tehetünk saját magunk és környezetünk védelmében MOST?

Egészségnevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszeresen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedésének fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni, és az életfordulókon (serdülőkor, ifjúkor) fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen – az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média, stb.

Kiemelten támogatjuk azt, hogy a délutáni szabadidő hasznos eltöltésére a tanulók az iskolában folyó röplabda edzéseket, és mérkőzéseket válasszák.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már kora gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Szabadidős tevékenységek és az egészségnevelés

- Egészséges életmódhoz kapcsolódó vetélkedők szervezése évfolyamonként, oktató irányításával felkészülés a vetélkedőre. Felkészülés és részvétel a városi vetélkedőkön.
- Önismereti csoport szervezése 9-12. évfolyamokon, szakköri jelleggel heti 1-1 alkalommal az érdeklődő tanulók részvételével az iskolapszichológus bevonásával. E csoportok működésének célja az egészséges életmód követésének hirdetése, a tanulók jellemének fejlesztése, szemléletük formálása. A csoportokat irányító oktatók a személyiség formálásán túl segítséget nyújtanak a szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzésében.

Közösségfejlesztéssel kapcsolatos célok, feladatok

Intézményünkben a közösségfejlesztéssel kapcsolatos céljainkat, szoros összhangban a személyiségfejlesztéssel a következők szerint foglaltuk össze:

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos céljaink

- Olyan tanulók kompetencia alapú nevelése, akik képesek a saját céljaik, érdekeik és a közösségi célok, érdekek összehangolására, és felismerik a közösségi tevékenységek jellemformáló szerepét.
- A tanulók ismerjék meg a problémamegoldás lépéseit, ennek segítségével képesek legyenek a saját és a közösségi konfliktusokat, problémákat kezelni.
- A tanulók ismerjék meg az egyetemes európai kultúra és a nemzeti kultúránk értékeit és alakuljon ki pozitív viszony ezen értékekhez.
- Ismerjék meg közvetlen környezetük hagyományait, jellegzetességeit és tevékenységükkel vegyenek részt ennek megőrzésében és továbbvitelében.
- Tanulóink kommunikációs kultúrájának kialakítása szempontjából fontos az ismeretszerzés, véleményformálás, érvelés, a vélemények kifejtésének és megvédésének kultúrált formában történő kialakítása és fejlesztése.
- A tanulók ismerjék meg az egészséges életmód legfontosabb szabályait, legyenek érzékenyek a szűkebb és a tágabb környezetük állapota iránt, és képesek legyenek a helyes döntéshozatalra.
- A tanulók családi életre – mint a társadalom legkisebb sejtjének működtetésére való felkészítése.

A közösségi nevelés területei:

- Család
- Iskola
- Iskolán kívüli közösségek

Célunk tehát összefoglalva

- olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, melyek összhangban vannak az egyéni érdekekkel,
- a közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes, esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban, és ezzel erősítik magát a közösséget,
- a közösség iránti felelősségérzet kialakítása, fejlesztése,
- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, mely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei és feladatai

- Tanórák
- Tanórán kívüli, felnőttek által szervezett iskolai foglalkozások / üzem- és gyárlátogatások, színház, film, hangverseny, vásárok.../
- Diákok által szervezett tanórán kívüli foglalkozások /diákönkormányzat/
- Egyéb szabadidős tevékenységek

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok:

Olyan közösség kialakítása, amely képes a közös értékrend elfogadására, hajlandó a közös cél érdekében aktívan tevékenykedni, képes a saját és a közösségi célok összhangolására:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással
- A tanulói kezdeményezések segítése
- A tanulók önállóságának fejlesztése
- A közvetlen tapasztalatszerzés segítése
- A közösségi tevékenységek segítése, szervezése, fejlesztése
- A közösségi és az egyéni célok összehangolása

A tanórán kívüli közösségfejlesztési feladatok:

Olyan kötetlen tevékenységi formák szervezése, amelyek keretében a különböző iskolán belüli és kívüli kulturális programokon, kirándulásokon megvalósítható:

- A társas együttélés alapvető szabályait szimuláló helyzet
- Az egészséges életmód gyakorlása
- Felelős magatartás a környezet iránt
- A nemzeti és más kultúrák értékeihez való pozitív viszonyulás
- Megfelelő nyitottság a különböző szokások, kultúrák iránt
- A saját és a közösségi érdekek egyeztetése, összehangolása
- Problémák és konfliktushelyzetek megoldása, gyakorlása, helyes kezelése

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A diákönkormányzat működési rendszere a diákok öntevékenységén alapul. Az intézményünk feladata az, hogy a diákjaink igénye szerinti tevékenységi körök, programok tárgyi feltételeit megteremtse, és az oktatóink támogató együttműködését biztosítsa.

A diákönkormányzat működési szinterei diákjaink számára lehetővé teszik, hogy egyszerre többféle közösség tagjaként is a demokratikus együttműködés elve szerint tevékenykedhessenek.

Az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes, testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, az aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetekhez megoldásokat), a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászakas elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei:

- Életviteli feladatok;
- Tanórai feladatok;
- Tanórán kívüli feladatok.

Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik, meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akaratukat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelésóra, biológiaóra, stb. Kiemelt jelentőségű a biológia, ahol a tanterv tartalmazza az egészségtant, az egészséges életmóddal kapcsolatos problémák, prevenció és megoldás területét.
- „Egészségóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása).

Tanórán kívüli foglalkozások:

- délutáni szabadidős foglalkozások,
- sportprogramok,
- témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások,
- témanap
- sportrendezvények, kulturális programok,
- kirándulások, túrák, sportprogramok,
- együttműködés sportegyesületekkel.

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- testnevelés órákon,
- szabadidőben, rendszeres sportfoglalkozások keretében,
- diáksport egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján,
- egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét,
- sporttáborok szervezése,
- sportversenyek lebonyolítása,
- a diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

Belső (iskolai) résztvevők:

- az intézményvezető vagy megbízottja,
- az iskolaorvos, védőnő,
- a testnevelő, szakoktatók,
- a diákönkormányzatot segítő oktató,
- az iskolapszichológus.

A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak az egészségfejlesztési munka kiszélesítésére, valamint a különböző szervezetek, szakemberek, szakértők bevonására.

Egészségnevelés tartalma az iskolánkban:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- a rendszeres testmozgás egészségmegőrzésében való szerepének a felismerése,
- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és a kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás és a tanulás technikái,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony,
- az egészséges környezet jelentősége,
- az egészséges táplálkozás,
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás,
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai,
- az AIDS-prevenció,
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat),
- a testi higiénia,
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés),
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás),

- az egyénileg kialakított mozgásprogram fontossága az egészségmegőrzésben,
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok fontossága a kiegyensúlyozott testi-lelki fejlődésben és az interperszonális kapcsolatokban.

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk a diákjainkat arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. A szakoktatók és az osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más, alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

Iskolai programok

A nemzeti oktatás-politikának megfelelően iskolánk nagy hangsúlyt fektet a különböző témahetek megrendezésére. Ilyenek:

- fenntarthatóság hete
- pénz és gazdálkodás hete
- infokommunikációs hét
- erasmus+ program hét

Témanap: tavasszal

Az egészségnevelési és környezeti nevelési program kiemelt iskolai rendezvénye, amikor a valósítjuk meg a téma feldolgozását; évfolyamonként, osztályonként programot szervezünk tanulóink részére. Ilyenek:

- tematikus előadások, projekt foglalkozások,
- múzeumi órák,
- látogatás a Fővárosi Növény és Állatparkban, budakeszi Vadasparkban,
- látogatás a Természettudományi-, a Közlekedési Múzeumban,
- Gellérthegyi víztározó megtekintése,
- szakkiállítás megtekintése, könyvtári foglalkozás,

- tájvédelmi körzet, Nemzeti Park meglátogatása,
- a paksi atomerőmű, a BME tanreaktorának meglátogatása,
- sportnap.

Bánki nap

Iskolánk névadójának emlékére hagyományosan szervezett tanítás nélküli munkanap programja keretén belül megemlékezünk a névadóról, szakmai fórumokat, kiállítást szervezünk, valamint a nap további részében különböző szellemi és sportvetélkedőket, versenyeket bonyolítunk le, úgy, hogy az iskola valamennyi tanulója résztvevője legyen a programoknak. A részletes programterv évente változhat az aktualitásoknak megfelelően.

Rajzverseny egy adott témában

Kiírjuk a témakört (pl.: dohányzás, környezetvédelem stb.), a technikai kivitelezés módjait (pl.: akvarell, montázs, batikolás stb.). Az elkészült művekből kiállítást szervezünk az iskola aulájában és jutalmazzuk a legjobbakat.

Szelektív hulladékgyűjtés az iskolában

Az iskola területén elhelyezünk hulladék tárolására alkalmas tárolókat, amelybe a tanulók elhelyezhetik külön-külön a műanyag, a papír, valamint a szerves hulladékokat. Ezzel az eljárással formáljuk a tanulók szemléletét, és felkészítjük őket az egyébként is hamarosan bevezetésre kerülő hulladéktárolási technikákra.

Osztályterem tisztasági és esztétikai versenyé év végi jutalmazással

Versenyt hirdetünk az osztályok részére annak érdekében, hogy jobban figyeljenek közvetlen környezetük tisztaságára és szépségére. Kinevezünk egy ellenőrző csoportot (diákok és legalább egy oktató), akik hetente szűrőpróba-szerűen ellenőrzik a tanterem állapotát, és értékelik azt. Az eredményekről folyamatosan tájékoztatjuk a tanulókat a faliújságon keresztül. Év végén a legtöbb pontot szerző osztály közös jutalomban részesül.

Az iskola környezetének rendben tartása

Fontosnak tartjuk, hogy az iskola közvetlen környezete is tükrözze az épület falain belül folyó tevékenységünket, ezért beosztjuk az osztályokat, hogy segítsenek az udvar, kiskert és járda rendben tartásában. Minden héten egy adott osztály feladata az aktuális teendők elvégzése (pl.: sepregetés, füvesítés, virágültetés, télen csúszásmentesítés stb.)

Véradás „Ünnepeld a 18. születésnapodat véradással”

Fontosnak tartjuk felhívni a tanulók figyelmét az önzetlen segítségnyújtás lehetőségére, és erre kiváló alkalom a véradás. Ennek természetesen megvannak a szakma által meghatározott feltételei is, de megismertetjük a diákokkal ennek jelentőségét, előnyeit, lehetőségeit.

Használt elemek és akkumulátorok gyűjtése

Fontos felhívni a figyelmet a környezetre káros anyagok veszélyeire és annak tárolási lehetőségeire. Ezért elhelyezünk az iskola területén egy erre alkalmas tárolót és a használaton kívüli, rossz elemeket, akkumulátorokat összegyűjtjük.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden oktatója, dolgozója felelős.

A program megvalósulásának ellenőrzése, értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységek beépülnek a tanuló magatartásformái sorába. A tanítók és a oktatók a tanulók közt élve érzékelik a folyamat fejlődését, és megerősítik a helyes viselkedésmintákat.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan, a tanmenetekben rögzített elsajátítandó ismeretek mérhetőek. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témanap, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Célunk, hogy az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek beépüljenek a tanuló és a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé váljanak. Ezek a programok gyakran versenyztetéssel valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

Visszacsatolás:

A programok és az egész tanév során elért eredmények reális feltérképezése és értékelése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismeretek fejlődnek, a diákok tudása elmélyül. Az iskola és az oktatók éves munkatervet, programtervet és a foglalkozási tervet készít.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhető az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. A hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál az egyéni és a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében. Célunk az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetése, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztése, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás.

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az egészségnevelési program részeként is megjelenik, de főként az iskolánk képzési profiljából eredően a munkavédelmi oktatás részeként oktatjuk. Az elsősegélynyújtás alapjait elmélete és gyakorlata egyaránt minden osztály esetében kötelező tanórai foglalkozásként épül be.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,

- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és-jártassággal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának érdekében

- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe,

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a Szakmai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

5.5. Komplex intézményi mozgásprogram

Az iskolai sporttevékenység az Iskolai Sportkör (ISK) keretében folyik. Az ISK-tagság a tanulói jogviszonnyal létesülő ingyenes szolgáltatás.

A jó közérzet kialakításához elengedhetetlen a testedzés, ez „védőpajzsot” jelent az ún. civilizációs betegségekkel szemben. Iskolánkban a tanulók részére a mindennapi testedzést a testnevelési órák mellett a tanórán kívüli foglalkozások és iskolai sportköri foglalkozások keretében biztosítjuk. A szakképzésben részt vevő nagykorú tanulók az órarendbe illesztett választható sportköri foglalkozásokon vehetnek részt.

A tömegsport számára külön foglalkozást, az iskolai élsport számára sportköri edzést és a versenyeken, mérkőzéseken való részvételt ajánlunk.

Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azokban az osztályokban, amelyekben közismereti oktatás is folyik, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

- tanórán kívül szervezett diáksportköri foglalkozások keretében történhet,
- a versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

A mindennapi testedzéshez kapcsolódóan a testnevelő oktató feladatai különösen:

- a diáksportkör keretében szervezi az osztályok közötti bajnokságokat (kosárlabda, labdarúgás, röplabda),

- irányítja és szervezi a „Bánki nap” sportrendezvényeit.

A tanórán kívüli testedzés formái:

- labdarúgó, kosárlabda, tollaslabda és röplabda bajnokságok,
- kondicionáló terem, uszodai edzés,
- asztaliteniszezés,
- természetjáró szakosztályi tevékenység,

5.6. Erasmus + és a Határtalanul programok

Az intézmény tanulóiból álló csoportok számára különböző, iskolán kívüli programokat szervezünk. Ezen programok lehetnek osztálykirándulások, évfolyamonként szerveződő programok, belföldi illetve külföldi túrák, egynapos vagy akár többnapos utazások, tanulmányutak.

Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által támogatott „Határtalanul” Pályázati Program lehetővé teszi, hogy magyar és határon túli magyar nyelven (is) szakképzést folytató intézmények együttműködést alakítsanak ki.

Az együttműködés keretében a diákok vállalják, hogy olyan terméket állítsanak elő, amely karitatív célt szolgál.

A pályázatból eredő jogyakorlatok a Szakmai program részeivé válnak.

5.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Az együttnevelés az intézmény egészében pedagógiai hatással bír: pozitív emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (a szeretet, a jószág, a becsületesség, az őszinteség, az önzetlenség, a szorgalom, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése), az együttműködési képesség kialakítása, az empátia fejlesztése.

Kiemelt figyelmet érdemlő tanulók a sajátos nevelési igényű; a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő; a kiemelten tehetséges; a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók.

Alapvető pedagógiai feladatunk a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, amelynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás, valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

5.7.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Tevékenységeink:

- Ifjúságvédelemmel megbízott munkatársunk a nyilvántartás mellett a szociális és hatósági intézményhálózattal való kapcsolattartást is biztosítja.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős együttműködik az iskola minden érintett oktatójával, a diákönkormányzattal, tagja az osztályfőnöki munkaközösségnek és kapcsolatot tart az egészség- és környezeti neveléssel is foglalkozó munkaközösségekkel. Segítséget nyújt a kortárs segítő hálózat kiépítéséhez és a segítőik koordinálásához.

Iskolánk a nevelési tanácsadóval, és a gyermekjóléti szolgálattal az alábbi területeken működik együtt:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Ingyenes tankönyv biztosítása a jogszabályi kereteknek megfelelően.
- Felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások utazó gyógypedagógusok bevonásával a szakértői vélemények alapján készült intézményvezetői határozatok alapján.
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai.
- Pályaorientáció.
- A szülőkkel való együttműködés.
- A szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

5.7.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a tanuló megfelelő szakemberhez való irányítása, speciális csoportba javasolása. Együttműködünk a gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni: *(az iskola sajátosságai szerint)*

- a belépő évfolyam év eleji tudásszint mérése valamennyi tantárgyból, különös tekintettel a szövegértésre és a matematikai kompetenciára,
- a problematikusnak ítélt tanulók szakértői vizsgálatának kérelme,
- tanulásmódszertani ismeretek alkalmazása a tantárgyi órákon,
- szoros kapcsolat a nevelési tanácsadóval és a gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,

- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése,
  - az egy osztályban tanító oktatók együttműködése, egységes nevelési elvek alkalmazása;
  - az osztályközösség segítő erejének mozgósítása,
  - a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonása,
  - a szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról,
  - kedvezmények, mentességek biztosítása a Szakképzési törvény alapján,
  - iskolapszichológus segítő tevékenysége.
- Az osztályfőnök az ifjúságvédelmi felelős közreműködésével külső szakember segítségét is igényelheti (nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat, iskolapszichológus).
- Az osztályfőnök a btm-es tanulókról az ifjúságvédelmi felelős és az iskolapszichológus bevonásával egyéni fejlesztési tervet készít, amelyet az iskolavezetés bevonásával az alábbi segítőhálózat segítségével valósít meg: osztályfőnöki munkaközösség, osztályban tanító oktatók, iskola-egészségügyi szolgálat, külső szakértők bevonása: rehabilitációs bizottság, nevelési tanácsadó (15/2013. EMMI-rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről alapján)

5.7.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

Az SNI tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a hatályos vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a vonatkozó szabályozók által megfogalmazottaknak megfelelően folyik.

Azokat az SNI tanulókat oktatjuk együtt a többségi tanulókkal, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Ezek a tanulók társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken támogatást kapnak. Ez fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, és az egyéni foglalkozásokat jelenthet.

A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások figyelembe vételével, speciális szakemberek igénybevételével folyik.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét.

5.7.4. Tehetséges tanulók fejlesztése – tehetséggondozás

Kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése.

Minden oktató, de elsősorban a szakoktató, szakoktató és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel. A gyakorlati oktatásban különleges tehetséget felmutató tanulók fejlesztése a gyakorlati képzésben részt vevő gazdálkodó szervezetekkel való együttműködés keretében folyik.

- A tehetséggondozás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, ösztönözzük az oktatók szakirányú továbbképzéseit (tanulásmódszertan, tehetségdiagnosztika).

A tehetségfejlesztés tevékenységei iskolánkban:

- bemeneti mérések, különös tekintettel a motivációra, tehetség-nyilvántartás,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- tehetséggondozó programok (szakkörök, művészeti foglalkozások, szakmai diákkörök),
- tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások, felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre,
- versenyeztetés,
- iskolai sportkör,
- vetélkedő megrendezése, kiállítások szervezése,
- felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, ennek irányítása, segítése,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,
- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről,
- Résztétel a Szakma Kiváló Tanulója (SZKTV - Szakma Sztár Verseny), a Szakmai Érettségi Tantárgyi Versenyen (SZÉTV), az Országos Szakmai Tanulmányi Verseny (OSZTV), és az Országos Szakiskolai Közismereti Tanulmányi Versenyen (OSZKTV)
- tantárgyakhoz köthető, szakmai, sport, művészeti és komplex versenyek megszervezése, és azokon való részvétel intézményi, illetve területi szinten.

A versenyek részletes felsorolása az éves munkatervben jelenik meg.

8. A lemorzsolódás megakadályozására irányuló intézkedések - VEKOP 8.6.3

A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatását célzó tevékenység – VEKOP 8.6.3. Pályázat megvalósítása

A Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum sikeresen pályázott a lemorzsolódás megelőzését célzó „A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése” c. VEKOP 8.6.3 kódszámú pályázatra. A pályázat megvalósítása során a következő fő célokat valósítjuk meg:

1. Alapkompetenciák fejlesztése
2. Tudásmegosztás erősítése

3. Közösségi tér kialakítása
4. Tanulás-módszertani fejlesztések
5. Szabadidő hasznos eltöltését támogató tevékenységek
6. Oktató továbbképzések
7. Helyi szabályozók átdolgozása
8. Pályaorientációs tevékenység erősítése
9. Partneri elégedettségmérés
10. Szülői aktivitás erősítése
11. Kommunikáció erősítése

Az alapkészség fejlesztést kapó tanulók kiválasztásának elvei

A lemorzsolódás megelőzése érdekében hangsúlyos terület az alapkészségek fejlesztése. Ezt általánosságban valamennyi oktató kiemelten szem előtt tartja, a tanórákon törekszünk az alapképességek fejlesztésére. Vannak olyan diákok, akik különös odafigyelést, támogatást igényelnek. Az ilyen diákokból a 9. és a 10. évfolyamon 2018 őszén 8 db. 4-6 fős csoportot alakítottunk ki, amelyek támogatását csoportvezető oktatók, mentorok segítik.

A lemorzsolódás megakadályozására tervezett módszertan lényege, hogy az iskolai környezetet nem elszigetelten működő oktatók tevékenységeinek összességéként értelmezzük.

- A lemorzsolódás csökkentésében a legfontosabb a korai felismerés. Az esetek nagyrésztében amikor nyilvánvaló tünetei vannak a problémáknak, akkor már visszafordíthatatlan folyamatokat eredményez a sok hiányzás, a tanulmányi eredmény romlása, a magatartási problémák szintje vagy a szerhasználat.
- Az oktató és a pedagógiai munkát támogató munkatársaknak közösségének jelzőrendszerként kell működnie.
- A lemorzsolódási kockázatok megjelenése esetén a mentoroknak kell azt a nyílt kommunikációt elérni, ami megalapozhatja a problémák megoldását.
- A mentorral kell kitalálni, kidolgozni azt a tervet, hogy hogyan lehet rendezni a magatartási, tanulmányi helyzetet.
- Szükség esetén be kell vonni szociálpedagógus, mentál higiénés, pszichológus szakembert.
- A probléma megoldásába bekapcsolódhatnak a partner szervezetek – például a tanodák – amelyek alternatív módszerekkel járulhatnak hozzá az iskolában maradáshoz.
- Az eddigi gyakorlatnál nagyobb intenzitással kell bevonni a szülőket.
- Sikereség esetén is hosszabb időn keresztül figyelemmel kell kísérni, támogatni a diákot, fenntartani az eredményt.

A közösségépítő és kapcsolatépítést elősegítő tevékenységek, a szülők aktív bevonása a programokba, a családlátogatások és a tervezett kirándulások hozzájárulnak a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentéséhez, az iskolai eredményesség javulásához.

5.9. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az első közösség, amelybe az egyén beilleszkedik, alapvetően meghatározza másokhoz való viszonyát. Ezt a család által kialakított szociális képességrendszert lehet és kell az iskolának formálni, megerősíteni, illetve korrigálni, adott esetben pótolni. „Az igazi közösség célja sosem önmagában, hanem mindig másban van.” (Heller Ágnes). Általános ismérvei: a közös érdekek, közös értékrend, közös célok, közös döntések, közös erőfeszítések és az előbbiek meglétének tudata, a „mi”-tudat. A közösségfejlesztés értékteremtő, fejlesztési irányultságú tudatos, lélektanilag megalapozott tevékenység.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

- Fontosnak tartjuk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítását.
- Az önkormányzás képességének kialakítása.
- A tanulói közösségek fejlesztése során kialakítjuk a közösségekben, hogy oktatói segítséggel vagy önállóan, közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák), gyakorlati foglalkozások, egyéb foglalkozások (szakkörök, kirándulások, sportkörök), diák-önkormányzati munka.
- A tanulóközösségek fejlesztésében a tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele.
- A tanulói közösségek irányításánál oktatóink alkalmazkodnak az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a serdülő és ifjúkori problémákhoz.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

- A tanulói közösségeket irányító oktatók legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek. Törekszünk a harmonikus, tartalmas, emberi kapcsolatok kialakításához szükséges készségek és képességek fejlesztése. Olyan oktató- közösség kialakítására törekszünk, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja. A közösségi nevelés eredményessége érdekében fontosnak tartjuk az osztályfőnök és a gyakorlati oktató szoros együttműködését.

A tanórán, gyakorlati foglalkozáson megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása egyéni képességekhez igazodó munkaformák előtérbe helyezésével önálló és csoportos munkára támaszkodva, a tanulmányi és a munkaerőlcserő erősítésével.
- Különböző, változatos munkaformákkal a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Gyakorlati foglalkozás keretében a különböző csoportszerepek elsajátítása, kipróbálása. Az egyes munkafolyamatok felelősség-megosztása, az együttműködés és a tájékoztatás szerepeinek gyakorlása.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók motiválása, kezdeményezéseiknek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- Szociális kompetenciák fejlesztése (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség).

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- A hagyományőrző tevékenységek fejlesztik a közösséget, erősítik a közösséghez való tartozás érzését.
- Sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadásokon tett csoportos látogatások, gyárlátogatások stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- Szabadidős tevékenységek.
- A felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervezünk, melyeken a részvétel önkéntes (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, táncos rendezvények stb.).

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulóknak az intézmény döntési folyamatában való részvételi jogának gyakorlása

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

A diákkörökkel és a diákönkormányzattal kapcsolatos szabályozás az iskolai SZMSZ-ben és a Házirendben található.

5.10. A szülő, a tanuló, az oktató és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

Az iskolai nevelés-oktatás, a tanuló személyisége harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülők és a oktatóközösség együttműködése.

Ennek alapja a tanuló iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a tanuló személyiségének kedvező fejlődése.

A diákok és az oktatók együttműködésének formái:

A oktatók és a diákok együttműködése a nevelő-oktató munkában nyilvánul meg, elsődleges helyszíne a tanítási óra. Kiemeljük az osztályfőnöki óra szerepét, mint lehetőséget a tanulók folyamatos tájékoztatására az őket érintő legfontosabb kérdésekben. Itt alakulhat ki közvetlenebb oktató-diák viszony, amely alkalmat ad a problémák őszinte feltárására, s azok differenciált kezelésére.

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról az iskola intézményvezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, a diákönkormányzat vezetője a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szakoktatók folyamatosan (szóban, illetve a digitális naplón keresztül tájékoztatják.

5.11. Az intézmény tanulói közössége

A Diákönkormányzat

A tanulói részvétel legfontosabb fóruma a diákönkormányzat, mely tevékenységét a magasabb jogszabályok alapján összeállított szervezeti és működési szabályzat szerint végzi. A törvény szerint a tanulóközösség érdekképviselői céllal diákönkormányzatot hozhat létre, melynek tagjai megalkotják és - a nevelőtestület jóváhagyásával - elfogadják szervezeti és működési szabályzatukat. A szervezeti és működési szabályzat tartalmazza a diákönkormányzat felépítését, tisztségviselőit, a döntéshozatal és a pénzkezelés szabályait. Ezt a szabályzatot a diákönkormányzat fogadja el és a nevelőtestület hagyja jóvá. A diákönkormányzat munkáját patronáló oktató segíti, akit a nevelőtestület és a DÖK egyetértésével az intézményvezető bíz meg. A diákönkormányzatot az iskola intézményvezetőségével, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a DÖK-elnök képviseli. A diákönkormányzat tisztségviselői, osztályképviselői meghívás alapján vehetnek részt az iskolavezetőségi és a nevelőtestületi értekezleteken. A diákönkormányzat kapcsolatot létesíthet iskolán kívüli diákszervezetekkel, de külső diákszervezetek az iskolai diákönkormányzat nevében nem járhatnak el. A diákok az oktatók értékelésében részt vállalhatnak, díjat alapíthatnak és adhatnak át. A diákönkormányzat a tanév során különféle programokat szervez. A rendezvények előkészítése és lebonyolítása a patronáló oktató támogatásával a diákönkormányzat feladata. Ezek az iskolai tanév rendjébe beépülnek.

A Diákközgyűlés

A diákönkormányzat kezdeményezésére évente kötelezően összehívandó fórum, ahol a diákönkormányzat a tanulók jelentős részét vagy egészét érintő problémákat, panaszokat vehet fel, azokra választ kérhet. A diákközgyűlés az a legmagasabb fórum, amelyen az intézmény tanulói és diákönkormányzata minden olyan problémát fölvehetnek, amely a tanulói jogok érvényesülésével akár az intézményen belül, akár a jogi szabályozásban sérelmet, feszültséget, méltánytalanságot okoz. A diákok aktív részesei az iskolai életnek, igényeik és szándékaik döntően befolyásolják és alakítják azt. Ezért támogatunk minden olyan egyéni és csoportos kezdeményezést, amely a Szakmai program alapelveivel összhangban van, és ami a diákok reális igényeit elégíti ki.

A diákok bevonása a döntésekbe

Az intézmény legfontosabb döntéseinek meghozására – a jogszabályban meghatározott esetekben – a nevelőtestület jogosult. Az egyéb döntések meghozása az intézményvezető jogköre. Azokban az ügyekben, amelyek az iskola tanulóinak jelentős részét érintik (pl: fegyelmi ügyek), a döntési folyamatban lehetőséget biztosítunk a diákság számára véleményének kifejtésére, a döntési folyamat befolyásolására. A döntési folyamat részét képező értekezletre a diákságot közvetlenül érintő témakörben meghívjuk a diákönkormányzat képviselőit. Teljes körűen biztosítjuk a jogszabályok által a diákönkormányzat vonatkozásában deklarált véleményezési jogok érvényesítését, a véleményt minden alkalommal írásban szerezzük be. A diákönkormányzat tájékoztatása, a döntést megelőző informálás

lebonyolítása, a diákönkormányzat véleményének beszerzése az intézmény intézményvezetőjének kötelezettsége. A fentiekén túl a diákság többségét érintő döntések meghozatala előtt lehetővé tesszük az egyes osztályok számára a véleménynyilvánítást, amelynek tartalmát és az osztályközösség által megfogalmazott javaslatokat az osztályfőnök juttatja el az iskola intézményvezetőjének.

A szülők és az oktatók kapcsolattartása, együttműködésének formái:

A szülők, az oktatók és a tanulók koordinált, aktív együttműködésének célja a tanulók személyiségének harmonikus fejlesztése. A köznevelésről szóló törvény a szülői jogok és kötelezettségek szabályozásával megteremtette a jogi kereteket ahhoz, hogy a szülő és az iskola között megfelelő kapcsolat jöjjön létre. Az együttműködés alapvetően a nevelési-oktatási információcserén alapul.

A szülő jogosult az iskolai közéletben való részvételre.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola intézményvezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják: az iskola intézményvezetője legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten. Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein. A szülők a gyermekük előrehaladásáról, az esetlegesen felmerült problémákról a digitális naplóból folyamatosan tájékozódhatnak. A hozzáférést a szülők az osztályfőnöktől év elején vehetik át.

Együttműködési formák:

- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadóóra
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös kirándulások
- Pályaválasztási tanácsadás
- Kihelyezett szülői értekezlet az általános iskolák hívására
- Az SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás

Az intézményi közösségek kapcsolattartásának rendjét az iskolai SZMSZ tartalmazza.

Az intézmény kapcsolattartása az alábbi szakmai szervezetekkel:

- Gyermek- és ifjúságvédelmi szervezetek
- Gyámhatóság
- Szakmai szolgáltató szervezetek
- Szakszolgálatok
- Iskola egészségügy

- Területileg illetékes kamara
- Gyakorlati képzésben résztvevő gazdálkodó szervezetek
- Iskola képzési profiljába tartozó szakmai szervezetek
- Kulturális és sportszervezetek
- Civil szervezetek

Kapcsolat a fenntartóval

Az iskola fenntartója: Innovációs és Technológiai Minisztérium

Az iskola, fenntartójával és más szervekkel elsősorban a Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum (a továbbiakban: Szakképzési Centrum) központi szervezetén és munkatársain keresztül tartja a kapcsolatot a Szakképzési Centrum Szervezeti és működési Szabályzatában foglaltak szerint. A tagintézmények és a Szakképzési Centrum központi szervezetének kapcsolatrendszerét és a kapcsolattartás formáit a Szakképzési Centrum Szervezeti és működési Szabályzata írja le.

A kapcsolattartás formái:

- Jogszabály által előírt kötelező dokumentumok megküldése
- Jogszabály által előírt adatszolgáltatások
- Törvényességi, pénzügyi ellenőrzések, szakmai ellenőrzések
- Konzultációs lehetőség a részfeladatok, szakterületek felelőseivel, referenseivel
- Értekezleteken, megbeszéléseken, fórumokon történő részvétel

Kapcsolat a tanulók gyakorlati foglalkozását biztosító vállalkozásokkal

Iskolánk a közlekedésgépészeti ágazat jelentős vállalkozásaival áll képzési kapcsolatban, melyek főleg Budapesten találhatóak. Ezért a rendszeres kapcsolattartást a levélváltás, a telefon és a tanuló képzésére vonatkozó megállapodás jelenti. Időszakos kapcsolattartási forma a vállalkozásnál tett látogatás. A kapcsolattartás a gyakorlatioktatás-vezetőkön, az osztályfőnökökön és a szakoktatókon keresztül valósul meg.

A 9-12. évfolyamos diákok nyári összefüggő gyakorlata, illetve a szakképző évfolyamok évközi gyakorlati képzése. Előbbi esetben együttműködési megállapodással, utóbbi esetben tanulószerveződéssel foglalkoztatják partnereink a tanulókat.

Kapcsolat a kamarával

A vállalkozásoknál folyó gyakorlati képzés személyi és tárgyi feltételeit a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarával közösen ellenőrizzük.

A szakmai vizsgákon való kamarai jelenlét élő kapcsolatot jelent az iskola és a szakmai gyakorlat között.

Szakmai pályázataikon részt kívánunk venni és az elnyert összeget a gyakorlati képzés tárgyi feltételeinek javítására szeretnénk fordítani.

Nemzetközi kapcsolatok

Folyamatosan kapcsolatot tartunk **Erasmus+** projektpartnereinkkel és más külföldi iskolákkal. Közös pályázataink eredményeként diákjaink és oktatóink lehetőséget kapnak szakmai ismereteik és szakmai gyakorlataik bővítésére külföldön. Célunk, hogy nemzetközi környezetben is elismert legyen iskolánk szakmai munkája, és partnereikkel közös innovációs folyamatokkal segítsük szakmai és pedagógiai fejlődés. Fő formája a tudás-transzfer.

A **Határtalanul pályázat** segítségével, határon túli magyar iskolákkal vesszük fel a kapcsolatot. Iskolánkban is vendégül látunk külföldi diákokat, oktatókat azzal a céllal hogy a nemzeti öntudatot és összetartozást így is erősítsük.

Egyéb kapcsolatok

Kiváló kapcsolatunk van a Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrummal és tagintézményeivel. Erősíteni kívánjuk az oktatásért felelős állami hivatalokkal kialakult szakmai kapcsolatrendszerünket.

Az iskola pedagógiai, szakmai célkitűzéseinek realizálása érdekében tovább fejlesztjük kapcsolatainkat az Angyalföldi Polgármesteri Hivatallal és ennek kulturális és közművelődési intézményeivel (a könyvtárakkal, a levéltárral, a színházzal, a művelődési házakkal, a múzeumokkal.)

Együttműködünk a budapesti sportegyesületekkel.

Kiváló kapcsolat kialakítására törekszünk a BGSZC társiskolaival.

A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal továbbképzéseiken rendszeresen részt veszünk.

A kapcsolattartás rendjét az SZMSZ tartalmazza. Az egyes munkaköri leírások tartalmazzák az intézményi kapcsolattartók feladatait, a kapcsolattartás formáját, módszerét, gyakoriságát és a beszámolási kötelezettséget.

5.12. A tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgák követelményei

5.12.1. Tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgák

I. Tanulmányok alatti vizsgák vizsgarendszerének szabályai

- A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szabályozza átfogóan az értékelést és a vizsgák rendjét, az alapszabályozást a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről teszi meg.

I.1. Általános alapelvek

- Az oktató a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.
- A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.
  - Ha a tanuló nem teljesíti a gimnázium belső vizsgarendszerében meghatározott továbbhaladási feltételeket, az év végén kapott osztályzatoktól függetlenül nem folytathatja tanulmányait a két tanítási nyelvű képzésben.
- A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni.
- A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését az osztályfőnök – az osztályban tanító oktatók véleményének kikérésével – végzi.
- Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.
- Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A tájékoztatás ideális esetben folyamatos, bármilyen eszközzel történhet, szóban, írásban.
- Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti.
- A félévi és az év végi bukás fennálló lehetőségéről a szülő, tanuló elektronikus levélben az osztályfőnök tájékoztatja, az elektronikus napló ellenőrző felületén lehet folyamatosan tájékozódni.
- A vizsgák szabályai vonatkoznak az intézmény valamennyi tanulójára:
  - aki vizsgára jelentkezik,
  - akit a nevelőtestület határozatával vizsgára utasít,
  - Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény intézményvezetője különbözeti vizsga letételét írja elő,
  - a vendégtanulói jogviszony keretében vizsgaköteles tanulókra.

- Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

I.2. Osztályozóvizsga, különbözeti vizsga

- A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához vagy adott tantárgyból az osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozóvizsgát/különbözeti vizsgát kell tennie, ha
  - előrehozott érettségire kíván jelentkezni, de még nem teljesítette az adott tantárgy tanulmányi vizsgakövetelményeit, tehát nem szerezte meg a helyi tantervben előírt osztályzatokat
  - a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet
  - külföldi tartózkodás, magántanulói státusz, illetve egyéb ok miatt az intézményvezető engedélyezte számára az osztályozóvizsga/különbözeti vizsga letételét
  - felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, de osztályozóvizsga letételére kötelezték
  - tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték (egy vagy több tantárgyból, illetve valamennyi tantárgyból)
  - más iskolából lépett át, és az előzőekben nem tanult tantárgyakból különbözeti vizsga letételére kötelezték, illetve az átadó intézményben nem tanult tantárgyból osztályozóvizsga letételére engedélyt kapott.
- Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.
  - Komplex vizsga esetén, amennyiben a vizsgázó bármelyik szerzett részéremjegye elégtelen (1), a vizsga értékelése elégtelen (1).
- A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.
- Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.
- A vizsga követelményeiről a tanuló minimum a vizsga előtt hat héttel szaktanárától tájékoztatást kap.
- Az osztályozóvizsga/különbözeti vizsga napján a tanuló a vizsga kezdetétől függően az első három, illetve négy órán köteles részt venni. Ez alól felmentést csak rendkívül indokolt esetben intézményvezetői engedéllyel kaphat.
- Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.
- A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni, ami a tanév rendjében kerül meghatározásra.
- Sikertelen osztályozó vizsga esetén a tanuló javító vizsgát tehet.

I.3. Pótló vizsga

- Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
- A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.
- Az intézményvezető hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők.
- A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

I.4. Javító vizsga

- Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha
  - a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott;
  - az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból
    - elkészik,
    - távol marad,
    - vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.
  - ha az osztályozó vizsgán elégtelen osztályzatot szerez.
- A vizsgázó javítóvizsgát az iskola intézményvezetője által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

I.5. Vizsgaszervezési követelmények

- A vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni.
- A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az intézményvezető, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.
- Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként és évfolyamonként 60 perc.
- Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.
- Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
- A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnökét és tagjait az intézményvezető, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.
- A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért.
  - Konkrétan:
    - meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket;
    - szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását;
    - vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit;
    - átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait;
    - a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.
    - A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.
- A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.
- A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola intézményvezetője készíti elő.
- A vizsga a komplex szakmai vizsga kivételével reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.
- A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására min. 20 perc áll rendelkezésére. A feleletek maximális időtartama 15 perc.
- A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a tanuló csak szóbeli vizsgát tesz, teljesítményét a kérdező tanár értékelőlap segítségével állapítja meg (ezt a jegyzőkönyvhöz mellékeli).

I.6. A gimnázium belső vizsgarendszere

- Az iskola pedagógiai programja a gimnázium értékelési rendszerében lényeges szerepet szán a vizsgáknak. A tanulók vizsgán nyújtott teljesítménye alapján képet kapunk az adott tantárgyak elsajátításának mértékéről az egyes évfolyamokon. A vizsgákra való felkészülés mindig alkalom a tanulók számára az ismeretek rendszerezésére, új összefüggések meglátására, a tudás megszilárdítására. A felkészülést, a vizsgákon való viselkedést tanulni, a vizsgák légkörét szokni kell. Meggyőződésünk, hogy diákjainknak csak hasznára válhat, ha a tanév folyamán félévenként szerezhettek vizsgarutint, s ezzel nem éri őket lelkileg felkészületlenül az érettségi, a nyelvvizsga.
- A vizsgák minden évfolyamra vonatkoznak, eredményeik beszámítanak az év végi osztályzatba.
- A vizsgák szervezése és előkészítése során a következő szempontokat követjük:
  - A vizsgaterv az óraterv és a tanterv szerves része.
  - A vizsgák tartalmát az évekre lebontott tantárgyi programok követelményrendszere, illetve külön vizsgakiírás (és beosztás) rögzíti minden alkalommal.
  - A vizsgatételek kiadásának határideje: az éves munkatervben meghatározott vizsgaidőszak kezdete előtt 6 hét.
- Az értékelés a pedagógiai program alapján történik.
- A vizsgajegy háromszoros érdemjegy értékkel bír.
- A vizsgatételeket úgy állítjuk össze, és a diákokat úgy szoktatjuk, hogy egy-egy felelet maximum 15 perces legyen.
- A vizsgák minimum kétfős bizottság előtt folynak, a vezetés részéről pedig biztosított a folyamatos ellenőrzés.
- Mind a külsőségek (formai rész), mind a tartalmi megoldások az érettségire emlékeztetnek (tételhúzás, kidolgozás).
- A vizsgák nyilvánosak.
- Aki igazoltan nem jelenik meg bármely vizsga alkalmával, pótló vizsgát köteles tenni. A pótló vizsgáról távolmaradás esetén a tanuló az adott tantárgyi vizsgára elégtelen osztályzatot kap.
- A vizsgák eredményeit feldolgozzuk a tanulók fejlődésének nyomon követése, az intézmény teljesítményének értékelése és a fenntartó munkájának segítése érdekében. A szakmai munkacsoportok a vizsgatapasztalatok alapján megteszik a továbblépés érdekében a szükséges beavatkozásokat (felzárkóztatás, tehetséggondozás, differenciált foglalkozás).

II. A szóbeli felvételi vizsga követelményei, a felvétel és az átvétel helyi szabályai

- A 2011. évi CXCV. törvény A nemzeti köznevelésről 51.§ (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a jogszabályban felsorolt tanulók részére a szóbeli felmérésen biztosítjuk az iskolai tanulmányai során általa használt, megszokott eszközöket, a vizsga szervezésével alkalmazkodunk az adottságaihoz.
- A felvételi eljárás során figyelembe vesszük a jelentkező tanulási motivációját, különös tekintettel a nyelvtanulásban, a gyermek szociális helyzetét.

- Az intézménybe való átvétel során a jelentkezőnek szükség esetén intézményvezetői döntés alapján a tanult tárgyakból különbözeti vizsgát kell tennie.

Tanulmányokhoz kapcsolódó vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet által előírt esetekben szervez az iskola (egyéni munkarend szerint tanulók, előrehozott érettségizők, intézményvezetői határozat, nevelőtestületi döntés alapján kötelezettek esetében).

A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell a tanulót és a szülőt. A tájékoztatásnak legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt meg kell történnie. Vizsgát – a rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező oktató véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Gyakorlati vizsgát kell tenni testnevelés és sport, informatika/szakmai informatika tantárgyakból.

Ha a tanuló a vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.

A szabályosan megtartott tanulmányokhoz kapcsolódó vizsga nem ismételtető.

Az osztályozó, a különbözeti, a pótló és a javítóvizsga követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült a Szakmai program részét képező helyi tanterv, adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény három időszakot biztosít a lebonyolításra: augusztus, január és április folyamán. (Intézményi döntés szerint) A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott, és közzé teszik az intézmény honlapján.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait egyéni munkarendben végzi,
- előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni az adott tantárgyból,
- hiányzása a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható,
- amennyiben a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a szakképzésre felkészítő képzési szakaszban az elméleti órák 20%-át, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga letétele mellett lehetséges. Az évvégi vizsgára a tanulónak írásban kell jelentkeznie, kiskorú tanuló esetében a szülő írásban jelentkezteti és felkészítéséről gondoskodik. A szakképzésben a gyakorlati oktatásra vonatkozó mulasztásokkal kapcsolatos szabályokat az intézmény szakmai programja tartalmazza.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:

- írásbeli határozat alapján engedélyezték,
- tanulmányait valamely tantárgyból az évfolyamán működő emelt szintű, vagy középszintű csoportban kívánja folytatni és ezt megelőzően csak középszinten, vagy nem tanulta,
- átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni, és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.

Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló a tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles. A javítóvizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni és az iskola honlapján kell elhelyezni.

Javítóvizsgát tehet az a tanuló is, aki az osztályozó vizsgáról, különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol maradt, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik,

Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha azt a nevelő-testület a gyakorlati képzés szervezőjének egyetértésével engedélyezte.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel.

A javítóvizsgán legalább elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:

- neki fel nem róható okból elkésik, távol marad,
- megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.

A pótló vizsgát – az intézményvezető döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.

5.13. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A köznevelési intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.

Felvétel

A felvétel az általános felvételi eljárás keretében a 8. tanév végén történik. Minden olyan diák eséllyel jelentkezhet hozzánk, akinek hozott ismeretei a képzésre alkalmassá teszik őt.

A jelentkezés rendjét és a felvételi eljárást a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet szabályozza.

A szakközépiskolába jelentkezők esetében írásbeli felvételi vizsga nincs. A felvételi eljárás során a jelentkezők általános iskolából hozott felvételi pontszáma (hozott *pontszám*) alapján az iskola vezetése ideiglenes felvételi jegyzéket készít, amit a jogszabályokban előírt módon, a honlapon és hirdetőtáblán hozunk nyilvánosságra. Az iskola igény szerint februárban pályaorientációs, pálya-alkalmassági elbeszélgetést rendezhet.

A hozott pontszám a 7. osztály év végi, és a 8. osztály félévi tantárgyi osztályzatainak összege az alábbi tantárgyakból: magyar nyelv, irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv (angol vagy német), fizika, kémia, biológia, földrajz, számítástechnika/informatika (maximum 100 pont).

A szakképzésre történő felvétel követelménye az egészségügyi alkalmasság, mely vizsgálatot erre szakosított orvos végezhet. A vizsgálat helyéről és időpontjáról a végleges felvételi jegyzék nyilvánosságra hozása után, írásban értesítjük a felvételt nyert diákokat.

A technikumba jelentkezők számára ajánlott a központi írásbeli vizsgán való részvétel matematika, illetve magyar nyelv és irodalom tantárgyakból.

A felvételi pontszámba a hozott pontok és az írásbeli vizsgán szerzett pontok ötven-ötven százalékban számítanak. Maximálisan összesen 200 pont szerezhető.

A hozott pontszám ebben az esetben is a 7. osztály év végi, és a 8. osztály félévi tantárgyi osztályzatainak összege az alábbi tantárgyakból: magyar nyelv, irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv (angol vagy német), fizika, kémia, biológia, földrajz, számítástechnika/informatika (maximum 100 pont).

Az írásbeli vizsga pontszáma matematikából ötven pont, illetve magyar nyelv és irodalomból ötven pont (maximum 100 pont)

A felvételi pontszámok alapján készül az ideiglenes felvételi jegyzék, amit a jogszabályokban előírt módon, a honlapon és hirdetőtáblán hozunk nyilvánosságra.

A felvételi rangsorban pontegyezőség esetén a matematika és fizika tantárgyakból jobb eredményt elérő diákokat részesítjük előnyben.

Amennyiben a diák valamelyik tantárgyból nem rendelkezik osztályzattal (szakértői vélemény alapján mentesült az értékelés és minősítés alól), akkor arra a tantárgyra az összes osztályzatának átlagát (a matematika szabályai alapján egészre kerekítve) számoljuk.

Mind a technikum, mind a szakképző iskolai képzési területeken kialakított ideiglenes felvételi jegyzék alapján az Felvételi Központ állítja elő a végleges felvételi listát. Ennek alapján, amennyiben szükséges, az iskola pótfelvételi eljárást ír ki az indítható osztályok létszámának feltöltése érdekében.

Másik intézményből történő átvételről az intézményvezető dönt az alábbiak szerint:

Átvétel

A szakképzési törvényben és a nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglaltakkal összhangban tanuló átvételéről, felvételéről az intézményvezető határozatban dönt egyéni kérelem alapján és elbírálás alapján.

A 8. osztályt követő belépési ponton kívül is lehetőség van más iskolából történő átvételre, felvételre, ha az érintett évfolyam osztályainak létszáma erre lehetőséget biztosít. Ezekben az esetekben a felvétel, átvétel feltétele - egyedi mérlegelés alapján - különbözeti vizsga (vizsgák) letétele, esetleg évfolyamismétlés lehet.

A különbözeti vizsga idejét az iskola intézményvezetője határozza meg.

6. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

6.1. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Helyi tantervként a 2013-2014. tanévtől az 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet kerettanterveit, a szakképzésben 14/2013 (IV.05) NGM rendeletben kiadott szakképzési kerettanterveket használjuk.

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításának kihirdetéséig az alábbi (a rendeletmódosítással megegyező) mellékleteket kell a helyi tanterv elkészítése során alkalmazni:

Kerettanterv a technikumok, és kifutó rendszerben a szakgimnáziumok 9–12. évfolyama számára (a módosítást megelőzően szakközépiskola)

A tantárgyi struktúrát a kerettanterv – az eltérő szakképzési irányoknak megfelelően – 8 különböző változatban közli. A helyi tantervben a tantárgyak kötelező óraszámát a szakmabesorolásnak megfelelő változat alapján kell meghatározni.

Kerettanterv a szakközépiskolák 9–13. évfolyama számára (a módosítást megelőzően szakiskolai + 2 éves érettségi vizsgára felkészítő oktatás):

Az első három évfolyam, az adott szakképesítés megszerzéséhez szükséges közismereti képzést és szakmai elméleti és gyakorlati oktatást magában foglaló szakképzési évfolyam. A kerettanterv közismereti tartalma nem, csak az iskolatípus megnevezése módosult, azonban a szakmai elméleti és gyakorlati oktatásra vonatkozó kerettantervi változásokat a helyi tantervben szükséges átvezetni.

A 2016-2017. tanév kezdetekor Magyar Kereskedelmi és Iparkamara szakmai koordinációjában elkészült új szakgimnáziumi és módosult szakközépiskolai kerettanterveknek csak a 2016. július 14-én frissített munkaanyagai érhetőek el a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal honlapján.

A 2020-2021-es tanévtől felmenő rendszerben képzési és kimeneti követelményrendszer került bevezetésre.

A kerettantervek tantárgyi struktúrája és a minimális óraszámok betartása lehetővé teszi emelt szintű képzések folytatását. Ebben iránymutató a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 7. §. (3) és (4) bekezdése.

6.2. Az iskolában tanított kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

6.3. Óratervek

Az óraterveket a melléklet tartalmazza

Amennyiben a tanuló a kötelező érettségi vizsgatantárgyakon túl más tantárgyból is érettségi vizsgát szeretne tenni, és élni kíván a tantárgyválasztás/változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-ig, a jogszabályi előírások alapján. Az iskola vezetősége a tanulót nevelő-oktató oktatók véleményének kikérésével hozza meg döntését, melynek feltétele lehet a különbözeti vizsga letétele. A különbözeti vizsga a követelmények optimum szintjét kéri számon.

A tanuló abban az esetben választhat az oktatók közül, amennyiben a téma és képességek szerinti csoportalakítás során legalább két azonos csoport jön létre két különböző oktató vezetésével.

A választható tantárgyak megnevezését az óratervek tartalmazzák.

A szabadon tervezhető többletórák megtanítandó és elsajátítandó tananyagát az egyes tantárgyak helyi tantervénel lehet megtalálni.

6.4. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Csoportbontás

Az intézményben csoportbontásban tanított órákat az óratervek tartalmazzák.

Az alkalmazott kerettantervek, illetve a 2011. évi CXC. törvény 6. számú melléklete lehetővé teszi, hogy az iskola adottságai, igényei szerint csoportbontásban tanítson bizonyos tantárgyakat.

A belépő 9. évfolyam osztályaiban a tanév kezdetén végzett **felmérés** alapján történik a csoportbontás (idegen nyelv, matematika, informatika, magyar nyelv/tanulásmódszertan), első sorban az idegen nyelv dönt. Ennek alapján a közel azonos előképzettséggel rendelkező tanulók kerülnek egy csoportba. A tanév folyamán a csoport-beosztás a tanulmányi előmeneteltől függően változhat. A változást a szakoktatók az osztályfőnöknek jelzik.

Egyéb foglalkozás

Egyéb foglalkozások szervezeti formáit, időkeretét az intézmény SZMSZ-e tartalmazza. A tanévben indított egyéb foglalkozásokat az intézmény éves munkaterve tartalmazza. A tanuló (és kiskorú tanuló esetén szülője) jelentkezés útján kérheti részvételét az egyéb foglalkozáson, a jelentkezés a teljes tanévre vonatkozik.

Az egyéb foglalkozások minimális csoportlétszáma 10 fő.

6.5. A nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

A nem kötelező tanórai foglalkozások megnevezése és óraszám

Az egyéb foglalkozások tananyagát és követelményeit a szakmai munkaközösség-vezető és az intézményvezető által jóváhagyott foglalkozási tervek tartalmazzák.

A választható tárgyak esetén (emelt és a középszintű érettségire felkészítő foglalkozások) a tanulók és a szülők aláírásukkal erősítik meg választásukat, és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

6.6. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk oktatói a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, felszereléseket.

Tankönyvek csak a jóváhagyott tankönyvlistáról választhatók. Oktatóink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

- oktatóink a tankönyvválasztásnál a hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek köréből választanak;
- a tankönyvrendelésbe az oktató csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szakoktatók) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

Tájékoztató található az iskola honlapján a kölcsönözhető tankönyvekről is, illetve arról, hogy milyen feltételek mellett kaphatnak ingyenesen tankönyvet (jogszabályi rendelkezés alapján), illetve támogatást a tanulók (szülei) a tankönyvek megvásárlásához.

A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen javító esetben vezetünk be.

6.7. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A nemzeti alaptantervben megfogalmazott pedagógiai feladatok fejlesztése szervesen illeszkedik az iskola nevelő-oktató munkája különböző színtereinek feladataihoz. Az egyes területek fejlesztési feladatai a tantárgyi keretben és az iskola tantárgyközi és nem tanórai keretei között valósulnak meg.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>Az erkölcsi nevelés</i>	<p>Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan: a felelősségtudat elmélyítése, az önállóság, az önfegyelem, az érdeklődés, a kötelességtudat, a munka megbecsülése, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség fogalmai és kapcsolódó kompetenciái dolgozhatók fel.</p> <p>Osztályfőnöki órák keretében: erkölcsi, életvezetési értékek, problémák, konfliktusok kezelése, türelem, megértés, elfogadás területei.</p>	<p>Az iskolai szabadidős programok, rendezvények kapcsán az erkölcsi nevelés feladatainak érvényesülése: osztálykirándulások, sportnap, iskolai ünnepélyek, kiállítások rendezése és látogatása, közösségi programok során.</p> <p>Fejlesztési területek: a felelősségtudat, felelős életvitelre történő felkészülés, közösségi élet, segítőkészség, intellektuális érdeklődés.</p>
<i>Nemzeti öntudat, hazafias nevelés</i>	<p>Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan: nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai, jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkássága.</p> <p>Kiemelten fontos tantárgyi keretben: történelem, társadalomismeret: a szülőföld, a haza, a nemzet és népei megismerése, a nemzet történelme, a haza védelmének szükségessége; testnevelés: híres magyar sportolók, a haza védelme;</p> <p>magyar irodalom: közösséghez tartozás, a hazaszeretet, sokszínű kultúra.</p>	<p>Iskolai ünnepélyek: nemzeti és állami ünnepek, kiállítások rendezése és látogatása, múzeumi órák. Iskolai és osztálykirándulások alkalmával nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományainak megismerése, a közösséghez tartozás és hazaszeretetet érzelmi megalapozása. A magyar kultúra megismerése, a magyarságtudat kialakítása, a magyarság helye az európai kultúrában.</p> <p>Kiemelt iskolai ünnepélyek, a nemzeti öntudat és a hazafias nevelés színterei: Aradi vértanúk napja (okt. 6.), Október 23-a, Hűség napja (dec. 14.), Kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja (febr. 25.), Nemzeti ünnep (márc. 15.), Holokauszt áldozatainak emléknapja (ápr. 16.), Összetartozás Napja (jún. 4.)</p>

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>Állampolgárságra, demokráciára nevelés</i>	<p>Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak tantervi feladataihoz kapcsolódóan a korszerű tanítás-tanulásszervezési eljárások alkalmazásával fejlődik a tanulók önszerveződése, együttműködése, részvétele a közös feladatok megoldásában, a vitakultúra, a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség, a felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítása.</p> <p>Kiemelt szerepe van a történelem, a társadalomismeret tantárgyaknak, az osztályfőnöki órának, a gazdaság és a társadalom működésével foglalkozó szakmai tantárgyaknak az állam és a közélet működésével kapcsolatos ismeretek megszerzésében.</p>	<p>Diák-önkormányzati működés és rendezvényeik keretében, osztálykeretben és iskolai keretben gyakorlati tapasztalatokat szerezhetnek a tanulók a demokrácia működéséről. Az évente megrendezésre kerülő diákközgyűlés lehetőséget ad a demokratikus jogok gyakorlására. Iskolai rendezvények biztosítják a tanulói önszerveződések kialakulását, az önkormányzatiság gyakorlását. Ilyen rendezvények: diákközgyűlés, kulturális csoportok, sportcsapatok, szakkörök, osztályrendezvények.</p>
<i>Önismeret és a társas kultúra fejlesztése</i>	<p>Közismereti, szakmai-elméleti és gyakorlati tantárgyak keretében alkalmazott ellenőrzési, értékelési rendszer jelenti az alapját a tanulói önértékelés fejlesztésének. A szisztematikus oktatói értékelés, a tanulók, iskolai csoportok egymásra vonatkozó értékelése alapozza meg a helyes önértékelés kialakítását. A társas kapcsolatok fejlesztésének alapja a korszerű módszertan alkalmazása az elméleti és a gyakorlati oktatásban. A korszerű tanulásszervezés keretében a csoportmunka, a kooperatív csoportmunka, a projektmódszer alkalmazása támogatja az önismeret és a társas kompetenciák fejlesztését. A gyakorlati oktatás keretében sajátíthatják el a munkaerőpiac elvárásai között is megjelenő kulcskompetenciákat: az együttműködési képességet, a hatékony kommunikációt, a toleranciát, a vezetői, a vezetett szerepeket.</p> <p>Az osztályfőnöki órákon tematikusan is feldolgozzuk az önismeret és a társas kapcsolatok témakörét.</p>	<p>Az iskola tanórán kívüli lehetőségeinek kínálatával lehetőséget nyújtunk a tanulók képességének kibontakoztatására, fejlesztésére. A közösségi élmény lehetőséget teremt a társas kapcsolatok gyakorlásra. Szakkörök, sportcsoportok, iskolai rendezvények, kirándulások segítik a társas kultúra fejlesztését.</p>

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>A családi életre nevelés</i>	Tanórai keretekben csaknem minden közismereti és szakmai tárgy lehetőségét kihasználva fejlesztjük. Irodalmi példákön keresztül lehet vizsgálni a különböző családmodelleket, családmintákat és emberi kapcsolatokat. A művészeti ábrázolásokkal, a történelmi példákkal a család összetartó erejét, a családi háttér szerepét mutathatjuk be. A biológia, az osztályfőnöki órákon a családi élet, a szexualitás, a gyermeknevelés fiziológiai és érzelmi alapjait ismerhetik meg a tanulók. Matematika, informatika, gazdasági ismeretek tantárgyban a család mint gazdálkodó egység, mint hierarchikus szervezeti rendszer jelenik meg.	Az oktatók és a család kapcsolati rendszerében: fogadóórákon, szülői értekezleteken, iskolai rendezvényeken, osztálykirándulásokon, iskolabálon, ünnepélyeken jelenik meg a család mint az iskola együttműködési rendszerének fontos partnere. Az egészségnevelési napon a családi életre nevelés, a párkapcsolatok, a szexuális ismeretek, a gyermekvállalás, a gyermeknevelés, az idősek szerepe és a helye a családban előadások során és kiscsoportos munka keretében dolgozzuk fel.
<i>A testi és lelki egészségre nevelés</i>	Minden tantárgyi munkában fontos szerepet tölt be. A helyes táplálkozás, a mozgás szerepe, a testi higiéné, az egészséges életmód az osztályfőnöki, a biológia-, kémia-, fizika-, testnevelés órákon építendő be a tanulási-tanítási folyamatba. A társas viselkedés szabályai, a konfliktuskezelés, a stresszhelyzetek kezelése, az egészséges életmód követelményei kompetenciaelemként és módszertani feldolgozás folyamán alakítható ki és fejleszhető.	Az iskolai egészségnevelési napon, az iskolai sportnapon, az osztály projektnapokon ez a fejlesztési terület kiemelten jelenik meg. Az egészségnevelési hetek rendezvényein a káros szenvedélyek elleni programokra kerül sor külső előadók, kortárs előadók bevonásával. Filmek, kiállítások feldolgozása is segíti a testi és lelki egészségre nevelést.
<i>Felelősségvállalás másokért, önkéntesség</i>	Az osztályfőnöki órákon tematikusan feldolgozhatók ezek a területek a tanulók saját élményeire alapozva. A módszertani megvalósítás kiváló lehetőséget jelent a fejlesztésre. Csoportmunkában, a kooperatív tanulásszervezési eljárásokkal szervezett tanulási tevékenységgel fejleszhető a szükséges kompetenciák. A gyakorlati oktatásban a közösen végzett munka szépsége, az együttműködés, a problémamegoldás, a felelősségvállalás kiemelt kompetencia-területek.	Az iskolai közösségi szolgálat megszervezése és lebonyolítása nyújt lehetőséget a terület kompetenciáinak fejlesztésére. Az osztályprogramok, kirándulások, a segítőprogramok tudatosítják a tanulóknál ezt a fontos területet. Az évenként megrendezésre kerülő iskolai véréadás, az arra való felkészülés, lebonyolítás jó példa az egymásért való áldozat, a felelősség bemutatására. A csoportokban végzett tevékenységek: iskolai sportcsapatok, kulturális csoportok, a csapatban végzett munkák mind fontos gyakorlati tapasztalatot jelentenek.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>Fenntarthatóság, környezettudatosság</i>	Erőforrások tudatos, takarékos és felelősségteljes, megújulási képességre tekintettel való felhasználása a szakmai, környezetvédelmi órákon, szakmai gyakorlaton, fizika, kémia és földrajzórán tantervi elemekhez kötődően dolgozhatók fel. Irodalmi és történelmi feldolgozások jól mutathatják be a felelősség, illetve a felelőtlenség szerepét ezen a területen.	Az egészségnevelési nap, az iskolai projektnapok, az iskolában megszervezett szelektív hulladékgyűjtés a fejlesztés szinterei. A környezetünk tisztaságáért szervezett iskolai és osztályprogramok a további szinterei ennek a fejlesztési területnek.
<i>Pályaorientáció</i>	Minden szakmai-eleméleti és gyakorlati tantárgy feladata a munkába állás előkészítése, a munka világának bemutatása.	Az iskola pályaorientációs munkája, a szakképzések bemutatása a tanulók bevonásával. Szakmai bemutatók vállalkozások bevonásával. Működő gazdálkodószervezetek látogatása tanórai és tanórán kívüli keretekben.
<i>Gazdasági és pénzügyi nevelés</i>	A tanórák keretében sok lehetőség van a gyakorlati ismeretek, tapasztalatok megszerzésére: osztályfőnöki órákon a gazdálkodási alapok, a család mint gazdálkodó egység jelenik meg. A matematika és informatika órákon a gazdálkodás, a pénzügyi fogalmak megismerésére van lehetőség. A vállalkozások és a családok gazdálkodási szabályai gyakorlati példákon keresztül taníthatók osztályfőnöki és szakmai órákon. Ezek az órákon ismerik meg a tanulók a pénzügyi tervezés legfontosabb fogalmait és gyakorlatát.	Meghívott előadók, banki szakemberek segítségével projektnapokon is lehetőség van az ismeretek bővítésére. A diák-önkormányzati programokon, pályázati projekteken, csereprogramokban, osztályprogramok szervezésén keresztül gyakorolják a pénzügyi tervezést és lebonyolítást.
<i>Médiatudatosságra nevelés</i>	Az irodalom, az informatika tantárgyak tantervi elemként dolgozzák fel a média nyelvi jelrendszerét; megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.	Iskolai szabadidős programokon vizuális és IT tartalmak bemutatásával, tudatos, értelmes és értékelvű használatával formálhatók a tanulók ismeretei. Az iskolai honlap, az iskolai filmek, további gyakorlati tapasztalatokat nyújtanak a tanulók számára.

NAT fejlesztési területek	Pedagógiai fejlesztési feladatok és megvalósítási keretek	
	Tantárgyi fejlesztési feladatok	Tanórán kívüli fejlesztési feladatok
<i>A tanulás tanítása</i>	<p>Minden tantárgy esetében az oktató teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.</p> <p>A technikai / kifutó rendszerben szakgimnáziumi 9-10. évfolyamán a magyar nyelv tantárgyhoz kapcsolódóan a tanulásmódszertani eszköztár bővítése folyik csoportbontásban</p>	<p>A felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások a sajátos nevelési igényű tanulók számára szervezett fejlesztő foglalkozások a tanórán kívüli szinterei a tanulás megtanításának.</p>

6.8. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola mindennapos testnevelési órákról szóló programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

Az iskolai tanórán kívüli sporttevékenység az Iskolai Sportkör (ISK) keretében folyik. Az ISK-tagság a tanulói jogviszonnyal létesülő ingyenes szolgáltatás.

A jó közérzet kialakításához elengedhetetlen a testedzés, ez „védőpajzsot” jelent az ún. civilizációs betegségekkel szemben. Iskolánkban a tanulók részére a mindennapi testedzést a testnevelési órák mellett a tanórán kívüli foglalkozások és iskolai sportköri foglalkozások keretében biztosítjuk. A szakképzésben részt vevő nagykorú tanulók az órarendbe illesztett választható sportköri foglalkozásokon vehetnek részt.

A tömegsport számára külön foglalkozást, az iskolai élsport számára sportköri edzést és a versenyeken, mérkőzéseken való részvételt ajánlunk.

Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azokban az osztályokban, amelyekben közismereti oktatás is folyik, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

- tanórán kívül szervezett diáksportköri foglalkozások keretében történhet,
- a versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

A mindennapi testedzéshez kapcsolódóan a testnevelő oktató feladatai különösen:

- a diáksportkör keretében szervezi az osztályok közötti bajnokságokat (kosárlabda, labdarúgás, röplabda),
- irányítja és szervezi a „Bánki Nap” sportrendezvényeit.

A tanórán kívüli testedzés formái:

- labdarúgó, kosárlabda, tollaslabda és röplabda bajnokságok,
- kondicionáló teremi, uszodai edzés,
- asztaliteniszezés,
- természetjáró szakosztályi tevékenység,
- sífutás, lesiklás.

Tanítványaink számára megfelelő sportélmények biztosításával igyekszünk lehetőséget adni, hogy megtalálhassák „saját” testedzési formájukat.

A 200 m² bruttó (nettó 180 m²) alapterületű „tornaterem” nem alkalmas céljaink megvalósításához, 30-35 tanuló egyidejű foglalkoztatására. A tantervi órákat és az ISK foglalkozásait is csak nagy zsúfoltság mellett tudjuk biztosítani. A sportudvar elkészülte javított a helyzeten, további segítséget jelentene az őszi-téli időszakban a sportudvar felfújható sátorral való befedése.

A tanulók fizikai állapotának mérése, a mérés módszerei

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének (a továbbiakban együtt: fizikai fittség) mérésének célja a tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása, és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése. A tanulók fizikai fitsségi szintjének feltárása országosan egységes mérési módszer és az annak alkalmazásához kifejlesztett eszközök alkalmazásával a nappali rendszerű iskolai oktatás rendje szerinti tanulók körében történik.

A Nemzeti Egységes Tanulói Fitsségi Teszt (a továbbiakban: NETFIT) a tanulók fizikai fitsségi mérésének adatait rögzítő, informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszer.

A NETFIT fitsségmérési rendszer négy különböző fitsségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fitsségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fitsségi állapotát. Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak. A testösszetétel és tápláltsági profil 3 db mérést, az aerob fitsségi (állóképességi) profil 1 db tesztet, a vázizomzat fitsségi profil 5 db tesztet, míg a hajlékonysági profil 1 db tesztet tartalmaz.

A fizikai fitsségi mérések egyes tanulókra vonatkozó, adott tanévben rögzített adatait az iskola testnevelés tantárgyat tanító és az iskola intézményvezetője által kijelölt egyéb oktatói tanévenként elemzik, és meghatározzák az adott tanuló fizikai fitsségi szintjének további fejlesztése szempontjából – elsősorban az iskolai testnevelésórák keretei között – szükséges intézkedéseket.

A fizikai fitsségi mérés tanulókat érintő eredményeiről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával a NETFIT rendszeren keresztül kap tájékoztatást.

6.9. Érettségi vizsgatárgyak

Az érettségi vizsgán a vizsgázónak öt – négy kötelező és legalább egy általa választott (a továbbiakban: kötelezően választott) – vizsgatárgyból kell – legalább középszinten – vizsgát tennie. A vizsgázó a kötelezően választott vizsgatárgy mellett további vizsgatárgyakat választhat (szabadon választott vizsgatárgyak).

Az érettségi vizsgatárgyai:

kötelező vizsgatárgyak:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- matematika,
- idegen nyelv
- technikumban és kifutó rendszerben a szakgimnáziumban a kötelezően választandó vizsgatárgy a szakmai komplex vizsgatárgy: közlekedési alapismeretek

A tanuló az öt érettségi tárgyon túl jelentkezhet választható vizsgatárgyból érettségi vizsgára.

Érettségi témakörök középszinten

Az érettségi vizsgára a középszintű tételsorokat az alábbi jogszabályok szerint állítjuk össze:

100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról

40/2002. (V. 24.) OM-rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről

Az egyes tantárgyakra vonatkozó érettségi témaköröket a Szakmai programunk mellékleteként adjuk közre.

6.10. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

6.10.1. Az ellenőrzés

Az ellenőrzésnek a tanuló személyiségére, egyéni képességeinek kibontakoztatására kell irányulnia. A követelmények pontos megfogalmazása, az ellenőrzés módszereinek tudatos tervezése során egyszerre figyelünk az ismeretekre és a készségekre. Az ellenőrzés a tanuló haladását önmagához és a csoport egészéhez, valamint a megfogalmazott követelményekhez viszonyítja.

6.10.2. Az értékelés

A tanulók értékelése a pedagógiai folyamat meghatározó területe. Az értékelés végigkíséri a nevelési folyamatot a felvételi beszélgetéstől az érettségi-, illetve szakmai vizsgáig. Az értékelésben a pedagógiai folyamatról, a tanuló személyiségének és ismeretszintjének fejlődéséről adunk és várunk visszajelzést annak érdekében, hogy szükség szerint korrekciót hajtsunk végre.

Az értékelés típusai:

- az ismeretek és képességek felmérése: általános eszköztudást (amit már tudnia kell!), általános képességeket és tantárgyi képességeket mér szóban vagy írásban tematikus-témazáró feladatsorok alapján. Szerepe nem az osztályozás; feltáró, döntés-előkészítő jellegű;

- segítő-formáló: egyéni szint; folyamatos számonkérés témánként tervezve a tanítási órákon szóban, írásban, különböző feladattípusok alapján. Az eredmények megbeszélése, az értékelés a tanuló és az oktató tájékoztatására szolgál a tantárgyi tudásról, a fejlesztés további irányairól;
- záró: valamely tantárgyi szakasz lezárása - elsősorban iskolai standard alapján - témazáró dolgozatok, feleletek formájában.

A tanulók értékelésével, minősítésével kapcsolatos elvárásaink:

- egységes értékelési rendszer kialakítása és következetes alkalmazása,
- az értékelés rendszerességének és folyamatosságának megvalósítása,
- személyre szabott, ösztönöző értékelés alkalmazása,
- a szóbeli és írásbeli számonkérés helyes arányainak kialakítása,
- a követelményrendszer ismertetése a tanulókkal a tanév kezdetén.

A félévi, év végi osztályzatok megállapítása során az évközi érdemjegyek súlya eltérő lehet, ha az oktató erre korábban felhívta a figyelmet.

Teljes tanítási órát igénylő nagydolgozat, témazáró dolgozat időpontját legalább egy héttel korábban közölni kell; ezekből egy tanítási napon a tanuló legfeljebb kettő megírására kötelezhető.

A megnyugtató alaposágú minősítés feltétele az elegendő számú érdemjegy. Az érdemjegyek száma félévenként legalább három, a heti 3, vagy annál nagyobb óraszámú tantárgyaknál minimum havonta egy. Ennél kevesebb érdemjegyre osztályzat nem adható. A hiányzó érdemjegyeket beszámoltatás vagy osztályozó vizsga útján kell pótolni.

Az érdemjegy a tudás mércéje! Nem lehet a fegyelmezés eszköze, vagy a szimpátia fokmérője, benne nem értékelhető a tanuló szorgalma, a felszerelés hiánya, stb. Az egyén sajátos körülményeit nem az osztályozásban, hanem a tanulásban nyújtott segítséggel kell figyelembe venni.

Az érdemjegyeket legkésőbb a megszerzésüket követő héten be kell jegyezni az elektronikus naplóba, amit az osztályfőnök havonta ellenőriz.

A tanulók magatartása és szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái

Nevelőtestületünk döntése értelmében a magatartást és szorgalmat nem értékeljük és nem minősítjük sem osztályzattal, sem szöveges formában. Szóbeli tájékoztatást adunk a szülővel való rendszeres és alkalmi találkozásokon, szükség szerinti eszmegbeszéléseken, ha fel kell tárni a tanuló beilleszkedését, fejlődését, haladását akadályozó tényezőket. Írásban az ellenőrző könyvön keresztül informáljuk a szülőt, ha gyermekének magatartásával, szorgalmával kapcsolatban ez indokolt, és szükségesnek ítéljük a szülői beavatkozást, segítséget.

6.10.3. Osztályozás (Nkt.54. §; 20/2012. EMMI-rendelet 64. §)

Az osztályzatok kialakításának elvei

Iskolánkban a hagyományos ötfokozatú skálán érdemjegyekkel minősítjük a diákok egy-egy tantárgyból nyújtott teljesítményét. Ez lehet szóbeli felelet, témazáró, kisebb dolgozat, kiselőadás, önállóan végzett otthoni munka, gyűjtőmunka, órai munka stb.

Valamennyi tantárgyból osztályozás van, kivételt képez a Művészetek megnevezésű tantárgy, ahol az osztályozás négyfokozatú, szöveges minősítéssel történik.

Az egyes szaktárgyak oktatói a munkaközösségükön belül egységesen értékelik a tanulókat. Irányadó a középszintű érettségi százalékos elosztása. Az oktatók a tanítási folyamat kezdetén ismertetik a diákokkal az értékelés elveit.

1.1.1. A beszámoltatás formái, a tanórán kívüli felkészülés elvei

Az ismeretek számonkérésének formája

- írásbeli,
- szóbeli,
- gyakorlati tevékenység lehet.

Az írásbeli beszámoltatás formái

a) témazáró dolgozat (háromszoros súlyozás)

jellemzője:

- témája, időpontja a tanmenetben rögzített,
- nagyobb, tematikus anyagrészek lezárásaként kerül megíratásra,
- általában ismétlő, rendszerező óra után kerül rá sor,
- elkészítése minimum 45 percet vesz igénybe,

b) kisdolgozat (kétszeres súlyozás)

jellemzője:

- teljes értékű „felelet”, alkalomszerűen kerül rá sor, ha az oktátónak visszajelzésre van szüksége a tananyag elsajátításának mértékéről a továbbhaladás érdekében,
- általában az utolsó egy-két hét tananyagából kerül megíratásra,
- elkészítése kb. 15-25 percet vesz igénybe.

c) röpdolgozat (egyszeres súlyozás)

jellemzője:

- az óra elején 5-10 perces számonkérési lehetőség,
- lehet az egész osztályt, vagy csak néhány tanulót érintő,

d) felmérés, beszámoló (egyszeres súlyozás)

jellemzője:

- állapotjelző: valaminek a kezdetén (pl. 9. év elején, tanév elején, oktató-változáskor stb.) íratjuk,
- nem biztos, hogy a tanulón múlik a teljesítés szintje,
- nem adunk rá érdemjegyet, esetleg megajánlunk egy reális jegyet, de ha a tanuló kéri, nem írjuk be.

e) házi dolgozat, projektmunka, gyűjtőmunka, pályázat (egyszeres súlyozás)

jellemzője:

- önkéntes vállalás eredménye,

- nagyobb lélegzetű, hosszú ideig készülő értékes alkotás, amit jó érdemjeggyel, ha ez nem lehetséges, akkor csak szóban értékelünk.

f) projekt feladat

- egyidejűleg több tantárgyat is érint
- gyakorlati és elméleti tudás komplex mérésére alkalmas projekt feladatok szervezésére az oktatónak lehetősége van - több tárgyból is adható jegy.

g) minimumteszt, kisérettségi (kétszeres súlyozás)

jellemzője:

- párhuzamos osztályokban tanító szakoktatók egységes kérdésekkel, egy időben íratják, közösen kidolgozott pontrendszerrel javítják,
- komoly szervezőmunkát igényel,
- az egységes követelményrendszer kialakításának fontos eszköze.

A szóbeli beszámoltatás formái (egyszeres súlyozás)

A szóbeli számonkérés célja a kifejezőkészség fejlesztése, a logikus gondolkodás fejlesztése, az ok-okozati összefüggések feltárása.

Több fajtáját alkalmazzuk:

- összefüggő egyéni felelet,
- példamegoldás,
- kérdés-felelet,
- fordítás,
- párbeszéd,
- frontális osztálymunkában való részvétel,
- csoportmunkában való szereplés,
- kiselőadás, beszámoló tartása, stb.

Az összefüggő szóbeli felelet értékelése:

- 5 (jeles): kiválóan, önállóan, esetleg kisebb segítő kérdésekkel előadott ismeretanyag, logikusan és hiánytalanul megadott válaszok,
- 4 (jó): összefüggően, jól felépített ismeretanyag, az összefüggések kis hányadára a tanuló csak oktatói segédlettel emlékszik,
- 3 (közepes): akadozva előadott ismeretanyag, a tanuló összefüggő feleletre nem képes, a tények többségét felsorolja, az összefüggések kisebbik hányadát segítő kérdések alapján felismeri a tanuló,
- 2 (elégséges): nehézkesen és igen hiányosan előadott ismeretanyag, a tények többségét segítő kérdésekre fel tudja idézni, de azokat rendszerezni, magyarázni, közöttük összefüggéseket feltárni nem képes a tanuló,

- 1 (elégtelen): elfogadhatatlan, igen hiányos tartalom, a tények 50 %-át sem tudja még segítő kérdésekre sem felidézni a tanuló.

Ha a tanulók minden feleletét szóban értékeljük, az érdemjegyet indokoljuk, rövid idő múltán a tanulók is képesek lesznek a reális értékelésre.

A gyakorlati tevékenység értékelése (egyszeres súlyozás)

Itt elsősorban a szakmai gyakorlat során elsajátított ismeretek speciális értékelését értjük, de más tárgyak esetében is alkalmazzuk:

- rajzkészítés,
- gyűjtőmunka,
- írásvetítőre, videóra, számítógépre szánt anyag készítése,
- makett-készítés,
- testnevelés stb.

Értékelés: a tantervi követelmények teljesítése ötfokú skálán, szóban vagy írásban, megmagyarázva a hiányosságokat. A tanulmányi eredmények értékelése, az osztályozási szintek tartalma:

5 (jeles): Tanulmányaiban kiemelkedő teljesítményt nyújt, aktív, az ismereteket alkotó módon, szabatosan, áttekinthető formában képes kifejezni, érdeklődése önálló ismeretszerzésben is megnyilvánul.

4 (jó): A törzsanyagot elsajátítja és megfelelő szinten alkalmazni is tudja. Gondolatait szóban és írásban áttekinthető formában képes kifejezni. Az órákra rendszeresen készül.

3 (közepes): Kisebb hiányosságai vannak, de törekszik ismereteinek önálló kifejezésére. Órákra való készülése nem elég egyenletes. Ismereteit kisebb oktatói segítséggel képes csak alkalmazni.

2 (elégséges): A tantervi minimumot teljesíti. Ismereteit csak rendszeres oktatói segítséggel tudja alkalmazni. Szóbeli és írásbeli kifejezőképessége gyenge, nehézkes.

1 (elégtelen): Nem tesz eleget a minimális tantárgyi követelményeknek sem.

6.11. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az írásbeli és szóbeli házi feladat szerves része az oktatás folyamatának, az órai anyagrészek gyakorlására, elmélyítésére, hiányosságok pótlására, mintafeladatokként dolgozatok előtti felkészülésre szolgál. Fontos szerepe van a problémamegoldó készség fejlesztésében, az önellenőrzés, a saját teljesítmény- és tudásszint reális mérésében, az önálló ismeretszerzés és alkalmazás elsajátításában, a következő tananyagegység vagy tanóra előkészítésében.

Az otthoni feladat mind írásban, mind szóban legyen rendszeres és sokoldalú. Formái:

- elméleti anyag megtanulása a oktatói irányítással készült órai vázlat, az órán elvégzett feladatok, a tankönyv segítségével,
- a szakoktató által megszabott kötelező gyakorló feladatok írásbeli megoldása,
- házi dolgozat, amely hosszabb felkészülést, pontos oktatói útmutatást igényel,

- a szakoktató által ajánlott gyakorló feladatok,
- kiselőadások, önálló gyűjtőmunka,
- átfogó, komplex ismétlés.

Nevelőtestületünk állásfoglalása alapján a házi feladatokat a tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve kell meghatározni.

Egy-egy tantárgyból úgy kell kijelölni az írásbeli és szóbeli feladatok mennyiségét, hogy annak elvégzéséhez egy átlagos felkészültségű és képességű tanulónak általában 20-25 perc elegendő legyen.

Hétvégére és a tanítási szünetekre sem lehet több házi feladatot adni, mint általában az egyik órától a másikra.

A kötelező házi feladatok ellenőrzése osztályszinten, a tanórán történik. Funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése, kiemelése.

A házi feladatok el nem készítésének következményeit, értékelését az egyes munka-közösségek önállóan határozzák meg, amiről a tanulókat az év első tanóráján tájékoztatják. Az el nem végzett házi feladat pótlását a szakoktató által megadott határidőre teljesíteni kell.

A tanulók heti átlagos otthoni tanulmányi munkája nem haladja meg a tantárgy heti óraszámának felét.

6.12. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának és szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Iskolánkban a tanulók magatartását és a szorgalmát nem osztályozzuk.

Hagyományosan tanulóink kimagasló teljesítményeit a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése szerintiek:

- tanulmányi munka,
- sportteljesítmények,
- közösségi munka,
- kulturális és közéleti tevékenység.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák:

Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szakoktatói,
- szakoktatói,
- osztályfőnöki,
- intézményvezetői,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi dicséretét – amennyiben a nevelőtestület megszavazza – a bizonyítványba kell bevezetni. Az osztályfőnökök, a munkaközösségek, a gyakorlati képzőhelyek javaslatára a legkiemelkedőbb tanulók oklevélben és könyvjutalomban részesülnek.

Közösségi munkáért a DÖK is javasolhat tanulókat az elismerésre.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi, szakmai és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

6.13. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába, illetve szakképzési évfolyamába akkor léphet, ha az iskola helyi tantervében megfogalmazott tanulmányi követelményeket legalább elégségesre teljesítette, a számára előírt szakmai gyakorlatot elvégezte, hiányzása nem haladja meg a jogszabályban meghatározott mértéket. A követelmények teljesítését a szakoktatók és a nevelőtestület a tanuló évközi tanulmányi munkája és/vagy érdemjegyei alapján bírálják el.

Az érettségihez kötött szakképesítés megszerzése jelentkező tanuló az első szakképzési évfolyamon akkor is megkezdheti tanulmányait, ha az érettségi vizsgát megkezdte, de nem fejezte be. Tanulmányait azonban az adott évfolyamon csak akkor folytathatja, ha a tanítási év első félévének utolsó napjáig az érettségi bizonyítványt megszerezte és bemutatta.

A félévi és az év végi osztályzat megállapításához osztályozóvizsgát kell tennie az egyéni munkarend szerint tanulónak, magasabb évfolyamba lépéshez pedig annak a tanulónak, aki a tanév során többet mulasztott a törvényben megengedett mértéknél, de a nevelőtestület engedélyezte a vizsga letételét.

A szakképzési évfolyamokon az a tanuló, akinek a hiányzása a gyakorlati képzésben a gyakorlati óraszám húsz százalékát meghaladja, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

A szakgimnáziumban tanuló dönthet arról, hogy a szakmai érettségi vizsgát követően továbbtanul-e a szakgimnázium komplex szakmai vizsgára felkészítő szakképzési évfolyamán. A tanuló, döntése alapján a szakgimnázium ágazathoz tartozó bármelyik szakképzésben is folytathatja tanulmányait iskolán belül vagy másik intézményben. Erre az általános átvétel szabályai az érvényesek.

A technikumban tanuló diák a negyedik évben előrehozott érettségi vizsgát tehet matematikából, magyar nyelv és irodalomból valamint történelemből. Szakmai tárgyból és idegennyelvből csak az utolsó évben tehet érettségi vizsgát. Az idegennyelv-oktatás alóli mentesítés nem lehetséges.

A tanuló szakiskolai végzettséggel bekapcsolódhat az érettségire felkészítő kétéves képzéssel párhuzamosan az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítésbe azzal a feltétellel, hogy a 14. évfolyam már csak a középiskola befejező évfolyamának elvégzése után kezdhető meg. Az érettségi vizsgát legkésőbb a 14. évfolyam első félévének utolsó napjáig kell megszereznie.

A középiskola befejező évfolyamának elvégzésével a tanuló bekapcsolódhat az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítésbe azzal a feltétellel, hogy legkésőbb a tizenharmadik (első szakképzési) évfolyam első félévének utolsó tanítási napjáig megszerzi az érettségi végzettséget.

6.14. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Kiemelt célok:

- a dohányzás visszaszorítása,
- az alkohol- és drogreprevenció,
- az egészséges táplálkozási szokások elterjesztése,

- az élelmiszerbiztonság fejlesztése,
- egészségmegőrzés, munkavédelem,
- aktív napi testmozgás kialakítása,
- a közegészség- és járványügyi biztonság fokozása,
- az egészséges fizikai környezet kialakítása,
- környezet ápolása és védelme,
- környezettudatos szemlélet, magatartásformák kialakítása.

Egészségnevelési elvek

- Testi, pszichikai, szellemi szempontból egészséges fiatalok nevelése.
- Az egészséges életmód a harmonikus, erkölcsös és konstruktív életvitel rendjének kiépítése úgy, hogy ezek számukra alapértékké váljanak.
- Az ehhez szükséges ismeretek, készségek, attitűdök elsajátításának kialakítása.
- Elsődleges prevenció keretében az egészségvesztés megakadályozása; az egészség megőrzése, a specifikus betegségek kialakulásának megelőzése.
- A tanulók természetismeret, a biológia és a komplex természettudományos tantárgyi órákon szerzett ismereteire támaszkodva, azokat tudatosítva a tanulóknak az ember és a környezet közötti kapcsolatot, azok hatékony kölcsönhatását.
- Megismertetni a tanulókkal az egészségre kedvező és káros tényezőket, a betegségmegelőzési módokat, eljárásokat, tudatosítani a tanulóknak az egészséges életmód szabályait, normáit, a pozitív beállítódásokat.
- Élethelyzetek, szituációk bemutatásával és elemzésével fejleszteni szemléletüket, viselkedési normáikat, erkölcsiségüket, önmaguk és mások iránti felelősségérzetüket.

Egészségnevelés területei

- Higiénikus, egészséges életvitel,
- Betegségek elkerülése, egészség megóvása,
- Lelki egészség megóvása, krízis-prevenció,
- Függőséghez vezető motívumok feltárása, egészségkárosító szokások megelőzése,
- Az egészséges táplálkozás,
- A családi életre, szülővé nevelés,
- Szabadidő – kultúra fejlesztése.

Környezeti nevelési elvek

- A tanórákon az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozások hozzárendelése.
- Az tanóra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzák fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos témák.
- Szakmai elméleti és gyakorlati oktatás környezettudatos szemlélete, a környezeti feltétel vizsgálata.

- A diákjaink számára szakmai gyakorlatok alkalmával lehetőség van a környezeti nevelésre; a környezetkímélő technológiák elsődlegessége.
- Rendszeres üzemlátogatások, tanulmányi kirándulások szervezése.
- Évente rendezett sportnapon a túrázás és egyéb sporttevékenységek során találkoznak tanulóink a környezetvédelemmel kapcsolatos problémákkal.
- A személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartás és életvitel.
- A természeti és épített környezet szeretete és védelme, a sokféleség őrzése.
- Ökológiai szemlélet, gondolkodásmód a szakmai elméleti és gyakorlati oktatásban.

6.15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi tanulónak joga van képességei maradéktalan kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket. Az esélyegyenlőséget biztosítani kell a szakképzéshez való hozzáférés esetében, a gyakorlati képzőhelyek kiválasztásában, a választható szakképesítések vonatkozásában, a hátrányos helyzetűek támogatásában.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- a oktatók módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulással,
- a differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatásával és alkalmazásával a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átforgatásával,
- pályaválasztás segítségével,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

6.15.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A pedagógiai munka fontos részét képező feladatot az ifjúságvédelmi felelős az osztályfőnöki munkaközösség-vezetők és az osztályfőnökök közreműködésével végzi. Az osztályfőnök a tanulók szociális helyzetében bekövetkezett változásokat jelzi az ifjúságvédelmi felelősnek. A finanszírozást központi normatíva (tankönyvtámogatás), és az iskola költségvetése (étkezési támogatás, szociális segély) biztosítja.

Helyzetfeltárás

A társadalmi-gazdasági változásoknak jelentős számban vannak vesztesei, akik - ha átmenetileg is - munkanélkülivé váltak, nehéz anyagi helyzetben, rossz lakáskörülmények között, alacsony kulturális nívón élnek. Sajnos tanítványaink közül sokan érkeznek ilyen környezetből, körülményeik hátráltatják testi-lelki fejlődésüket, tanulmányi munkájukat, önhibájukon kívül az iskola elhagyására kényszerülnek.

Nagy körültekintést, pedagógiai tapintatot igényel a nevelőtestület tagjaitól a szociális nehézségekkel küzdő diákjaink felderítése. Az osztályfőnök, s az ifjúságvédelmi felelős mellett az erre vállalkozó osztálytársak bevonása is jó módszernek tekinthető, hiszen a diákok gyakran többet tudnak egymás körülményeiről, mint az őket tanító oktatók. E mellett indokolt, hogy minden tanév elején konkrét felmérés is készüljön a diákság körében.

A segítő tevékenység formái és működésük rendje

A diákok támogatást kérhetnek az iskolai tanulás közvetlen költségeire (tankönyvek, egyéb, a tanuláshoz kapcsolódó kiadások), az étkezés, az iskola által szervezett programok kiadásainak fedezésére. A költségvetésben rögzített kereteken belül az iskola támogatja a rászoruló diákokat.

Az osztályfőnök az ifjúságvédelmi felelős bevonásával rendszeres tájékoztatás nyújt

- a diákok és szülők számára az igénybe vehető anyagi és egyéb támogatási formákról, a szociális keret felhasználásáról,
- ösztöndíj-pályázat lehetőségeiről,
- a tankönyvtámogatásról és a kedvezményes étkeztetés igényléséről,
- a kollégiumi elhelyezés lehetőségeiről.

A szociálisan hátrányos helyzetű tanulókat az ifjúságvédelmi felelős folyamatosan figyelemmel kíséri, segítséget nyújt a családoknak a segítő szervek felkeresésében.

Folyamatos osztályfőnöki, szakoktatói feladatok:

- felzárkóztató, tehetséggondozó és tanulószobai foglalkozások szervezése, koordinálása, foglalkozások megtartása.

6.16. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

6.16.1. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

A napi gazdasági tapasztalatok, a gazdasági élet alakulása mind azt bizonyítja, hogy a fogyasztói társadalmak korát éljük. Ahhoz, hogy megfelelően el tudjunk igazodni a fogyasztóvédelem területén, ismerjük jogainkat, lehetőségeinket, érvényesíteni tudjuk érdekeinket, szükségessé válik, hogy részletesebben foglalkozzunk a kérdéskörrel.

Az iskola alkalmas színhelye lehet a fenti ismeretek elsajátításának, megismerésének. A fontosnak tartott ismeretek átadása beépülhet a tananyagba, az osztályfőnöki órákba, valamint egyéb rendezvények, események, programok kapcsán is utalhatunk a fogyasztóvédelemre.

A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek főbb szempontjai:

- értékek választása, értékrend alakulása,
- kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása,
- egyéni és társadalom jogok tiszteletben tartása,
- természeti értékek védelme,
- döntési helyzet felismerése és a döntésre való felkészülés,
- felelősségvállalás önmagunkért, másokért és fizikai környezetünkért,
- a piac, marketing és reklám szerepe,
- minőség és biztonság,
- gazdaságosság, takarékoság.

A felsorolás nem jelent feltétlenül sorrendiséget is, alkalmazkodni lehet az egyébként aktuális eseményekhez, szaktantárgyak tananyagához is. A témák megfogalmazása olykor csak kérdéscsoportokat tartalmaz, amely köré kötetlen beszélgetés alakítható. Elsősorban a készségek fejlesztésére helyezük a hangsúlyt, nem merev tanórai ismeretátadásról van szó, hanem gyakorlati szempontból közelítjük meg a kérdéseket. Célunk, hogy a tanulók mindennapi életébe a szerzett ismeretek, tapasztalatok beépüljenek. Az órák megtartásánál igénybe vehetők videofilmek, szakelőadók vagy szakoktatók segítsége is.

6.16.2. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

Kriminológiai aspektusok

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bűnelkövetésük megakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

Napjainkban az iskola szerepét úgy szokták felvetni, hogy betölti-e a szükséges nevelő hatását, segít-e azokban a problémákban (érzelmi, szociális), melyek az iskolában megnyilvánulnak. A tünetek, zavarok, elváltozások minden életkorban más-más jellegűek, megnyilvánulásúak, más oki konstellációt tükröznek.

Kisgyermekkorban a szülői kapcsolatokból való kiszakadás, az önállósodás, a kortárs csoportban az egyenrangú kapcsolatok alakítása és tartása jelentenek problémát, konfliktusforrást. Tízéves kor körül megjelennek a felnőtté válás problémái (felnőtt szerep, nemi szerep, identitástudat stb.). Gyakori jelenség, hogy a család nem köti meg eléggé a gyermeket, az iskola pedig nem integrálja kellőképpen a maga rendszerébe, ezért a szabadidő terén más kiscsoport hatása alá kerül, melyek általában az iskolai és családi kultúra értékeivel szemben állnak, és más viselkedési normákat közvetítenek. Deviáns értékeket próbálnak megvalósítani. Ez többé-kevésbé nyílt konfliktus formájában is megjelenik az iskolában.

A vázolt problémák fokozottan és halmozottan jelentkeznek a családi, anyagi, szociális gondokkal küzdő, hátrányos helyzetű illetve veszélyeztetett tanulók esetében.

A bűnmegelőzés tartalmi elemei

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- A helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál.
- A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók folyamatos figyelemmel kísérése, jelzés az együttműködő segélyező szervezetek felé.
- Információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábitószer) drogok használatának negatív hatásairól, következményeiről.
- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása.
- Hátránykompenzáció a különböző problémákkal küzdő tanulók esetében.
- Az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése.
- Esetkezelés, folyamatos segítségnyújtás a tanulóknak és családjaiknak.
- Jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása.
- A joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése.

A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei

- Mentálhigiéné, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési, illetve áldozattá válás elleni előadások segítő szakemberek közreműködésével,
- Szoros és folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, különböző civil szervezetekkel, alapítványokkal, hatósági szervekkel (rendőrség, ügyészség, bíróság),
- Személyiségfejlesztés,
- Közösségfejlesztés.

SZAKKÉPZÉSI PROGRAM

1. BEVEZETÉS

A közlekedés szakmacsoporthoz tartozó hagyományos szakmunkásképzés 1998. szeptemberi megszüntetése és az iskolánkban képzett szakmák egy részének (autószerelő, autóelektronikai műszerész) érettségi vizsgához kötése gyökeresen megváltoztatta az iskola szakképzési rendszerét. Az átalakulások számos területen érintették tevékenységünket és mind szervezeti, mind tartalmi szempontból jelentős változásokat hoztak, az új szakmai képzési rendszer rövid múlttal rendelkezik, az autószerelő és autóelektronikai műszerész szakmában 2002-ben, az 1998-ban beiskolázott diákok érettségi vizsgája után indulhatott meg a képzés.

2008 második felében újabb jelentős változás következett be szakképzési rendszerünkben: iskolánkban az Európai Unió mintegy másfél milliárd forintnyi támogatásával felépült és átadásra került az Észak Pesti Térségi Integrált Szakképző Központ (ÉPTISZK). A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény, a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény és fenntartói döntés alapján intézményünk saját tanulóival mellett szakképzési évfolyamán készítette fel - részben vagy egészben - a szakképzési évfolyam követelményeire a gépészet és közlekedés szakmacsoportban Az ÉPTISZK iskoláiban végzett tanulókat.

Az iskolaszervezeti változások következtében 2015-ben megalakították a szakképzési centrumokat. Iskolánk ezáltal a Budapesti Gépészeti Szakképzési Centrum (BGSZC) tagiskolája lett. Az ÉPTISZK tagiskolái közül többekkel kerültünk be azonos szakképzési centrumba, így az együttműködés még szorosabbá vált.

Iskolánk szakmai programjában a szakképzésben meghatározott speciális követelményeket, iskolai feladatokat foglaljuk össze.

Mivel iskolánk minden osztálya a szakképzés valamely szakaszában van, ezért a Szakmai program mellett a szakmai programban megfogalmazottak szintén meghatározói mindennapi iskolai tevékenységüknek.

2. AZ INTÉZMÉNY SZAKKÉPZÉSI SZERKEZETE

A szakképzés a szakmai tudás meghatározott körét nyújtja, megteremti a szakmai végzettség megszerzésének lehetőségét, és ezzel a munkaerőpiacon történő előnyösebb elhelyezkedést. Alapvető cél, hogy a tanulók képesek legyenek sikeres szakmai vizsgát tenni, tudásuk, képességeik és készségeik megfeleljenek a munkába állásuk idején támasztott követelményeknek, elvárásoknak. Arra törekszünk, hogy képessé tegyük a tanulókat szakmai és más munkatevékenység értő és alkalmazó megtanulására, a folyamatos fejlődésre, a szakmán belül további tanulásra, továbbképzésre, szakmaváltásra.

Intézményünkben a gépészet és közlekedés szakmacsoportban folyik iskolai rendszerű szakképzés.

Iskolánk képzési struktúrájában a kifutó rendszerben működő szakgimnáziumi és szakközépiskolai nevelés-oktatás mellett 2020. szeptember 01-től megjelennek a technikai és a szakképző évfolyami képzések.

A 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendeletben megadott OKJ szerint, valamint a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara szakmai koordinációjában módosult szakközépiskolai kerettantervek tervezete alapján a szakmák száma és megnevezése, valamint az egyes szakmákban az elméleti és gyakorlati órák aránya

autóépítő

motorkerékpár szerelő

autóbuszvezető

A szakma OKJ száma és megnevezése		elmélet	gyakorlat
34 525 03	Járműfényező	30	70
34 525 06	Karosszerialakatos	30	70
34 521 06	Hegesztő	30	70
34 525 01	Gépjármű építő, szerelő - kifutó	30	70
34 525 07	Motorkerékpár szerelő – kifutó	30	70
34 525 02	Gépjármű mechatronikus	30	70
35 841 02	Tehergépkocsi vezető	70	30
35 841 01	Autóbuszvezető	70	30
54 525 01	Autóelektronikai műszerész - kifutó	50	50
54 525 02	Autószerelő – kifutó	50	50
-	Gépjármű-mechatronikai technikus	50	50
54 841 05	Vasútforgalmi szolgálattevő / Vasútforgalmi szolgálattevő technikus	70	30

12/2020. (II. 7.) Korm. rendeletben megadott szakmajegyzék szerint, valamint a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara szakmai koordinációjában elkészült technikai szakképző képzési és kimeneti követelményrendszer alapján oktatott szakmák száma és megnevezése, valamint az egyes szakmákban az elméleti és gyakorlati órák aránya.

Beszámítás:

A korábban elsajátított OKJ-s képzések követelményrendszerét az új képzési és kimeneti követelményrendszerrel összevetve az intézmény intézményvezetője dönt a beszámításról, egyúttal a képzési idő esetleges csökkentéséről.

Átvétel

A tanuló átvételéről, felvételéről az intézményvezető dönt.

A 8. osztályt követő belépési ponton kívül is lehetőség van más iskolából történő átvételre, felvételre, ha az érintett évfolyam osztályainak létszáma erre lehetőséget biztosít. Ezekben az esetekben a felvétel, átvétel feltétele - egyedi mérlegelés alapján - különbözeti vizsga (vizsgák) letétele, esetleg évfolyamismétlés lehet.

A különbözeti vizsga idejét az iskola intézményvezetője határozza meg.

Iskolánkban folyó képzések:

A (kifutó) szakközépiskolai képzések

3+2 éves képzés, melynek első 3 évében párhuzamosan közismereti és szakmai képzés folyik. a harmadik év végén szakmai vizsgát tesznek tanulóink. A szakmai végzettség megszerzése után két éves képzés keretében juthatnak el az érettségi végzettség megszerzéséig.

Az iskolánkban oktatott szakközépiskolai képzések megnevezése

- karosszerialakatos
- járműfényező
- hegesztő
- gépjármű építő és szerelő

Azon tanuló számára, aki a szakközépiskolai kilencedik-tizenegyedik évfolyamra vonatkozó közismereti kerettantervben előírt követelményeket vagy a középiskola tizedik évfolyamát eredményesen teljesítette, lehetőség van résztvenni olyan kétéves szakmai képzésben, ahol kizárólag szakmai elméleti és gyakorlati oktatás folyik.

A (belépő) szakképző évfolyamok képzései:

3 éves szakképző évfolyami képzések első évében közismereti oktatás és ágazati alapoktatás zajlik. Az ágazati alapvizsga letételét követően a tanulók külső gyakorlaton vesznek részt. A tanulók ösztöndíj rendszerét az ösztöndíjról szóló melléklet tartalmazza.

Az iskolánkban oktatott szakképző évfolyami képzések megnevezése

- karosszerialakatos

- járműfényező
- hegesztő
- gépjárműmechatronikus

A (kifutó) Szakgimnáziumi képzések:

Az ágazati szakgimnáziumi képzés (9-12. évfolyam) esetében – a képzés megkezdésének feltétele az általános iskolai végzettség.

Az ágazati szakgimnáziumi képzést követően a szakképzési évfolyamokon megszerezhető szakképzettség (13. évfolyam): autószerelő, autóelektronikai műszerész, vasútforgalmi szolgálattevő.

Ágazati szakmai érettségivel nem rendelkezők számára kétéves szakközépiskolában (kifutó), illetve kétéves szakgimnáziumban érettségi végzettséghez kötött szakképesítés (13-14. évfolyam) – képzés megkezdésének feltételeit a szakmai kerettantervek rögzítik.

Technikumi képzés (bejövő)

A technikumi képzés (9-13. évfolyam) esetében – a képzés megkezdésének feltétele az általános iskolai végzettség.

Az 5 éves technikumi képzések első két évében közismereti oktatás és ágazati alapoktatás zajlik. Az ágazati alapvizsga letételét követően a tanulók külső gyakorlaton vesznek részt. A tanulók ösztöndíj rendszerét az ösztöndíjról szóló melléklet tartalmazza.

A technikumi évfolyamokon megszerezhető szakképzettség (13. évfolyam):

- gépjárműmechatronikai technikus,
- vasútforgalmi szolgálattevő technikus.

A második szakképesítés megszerzésére irányuló felkészítés csak az első szakképesítés megszerzését követően kezdhet ő meg.

A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben iskolai rendszerű szakképzésben - az érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés kivételével - az első szakképesítését megszerezte, új tanévet a második szakképesítés megszerzésére irányuló képzésben kizárólag felnőttoktatásban kezdhet.

Felnőttoktatás

A tanuló attól az évtől folytathatja a tanulmányait felnőttoktatás keretében, amelybe a tizenhatodik életévét betölti.

A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben a huszonötödik életévét betölti, kizáróan csak felnőttoktatás kereteiben kezdhet új tanévet.

A tanuló – a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanuló kivételével – második szakképesítés megszerzésére irányuló képzést kizárólag felnőttoktatásban kezdhet.

A felnőttoktatás kereteiben megszervezett szakképzésbe történő belépés iskolai előképzettségre vonatkozó feltételét a szakmai kerettantervek, képzési programok rögzítik. A szakképzésbe történő belépés minden esetben egészségügyi alkalmassághoz kötött.

A felnőttoktatás keretében folyó szakképzés a részt vevő tanuló sajátos elfoglaltságához, egyedi életkörülményeihez igazodó képzési forma. Az iskolánkban folyó felnőttoktatást esti munkarendben szervezzük.

3. SZAKKÉPZÉS TARTALMA

A 2018. szeptember 01. előtt indult évfolyamokon a szakmai munka a 2016. év szeptember hónap 01. napjától érvényes Pedagógiai programban meghatározott óratervek szerint folyik. Az óratervek a mellékletben találhatóak.

4. SZAKMAI GYAKORLAT KÉPZÉSI HELYEINEK ÉS FORMÁINAK BEMUTATÁSA

Az intézményben a gyakorlati képzés az intézményi tanműhelyben és a gazdálkodó szervezeteknél tanulószereződéssel vagy együttműködési megállapodás keretében folyik.

A gyakorlati képzés tartalmát a szakképzési kerettantervek határozzák meg. A gyakorlati oktatás tanterve vonatkozik a szorgalmi időben szervezett gyakorlati oktatásra és az összefüggő szakmai gyakorlatra is.

A szakközépiskolai/szakgimnáziumi képzésben a szakmai gyakorlati képzést – az összefüggő szakmai gyakorlat kivételével – az iskolában, az iskolai tanműhelyben szervezzük meg.

A tanuló a szakmai programban meghatározott (szorgalmi időszak gyakorlati oktatás és összefüggő szakmai gyakorlat) gyakorlati oktatáson kívül nem vehet részt gyakorlati foglalkozáson.

A tanulók a 9. évfolyamos szakközépiskolai gyakorlati képzésen az iskolai tanműhelyben vesznek részt. A tanév második félévében, február 1. és április 30. közötti időszakban szintvizsgát tesznek, amelynek eredményes letétele után a 9. évfolyam összefüggő szakmai gyakorlatától kezdődően tanulószereződés keretében vesznek részt a gyakorlati képzésben. A tanuló a tanulószereződést a gazdálkodó szervezettel köti meg, amelyet a területi kamara vesz nyilvántartásba. Az intézmény és a területi kamara segíti a tanuló tanulószereződésének megkötését. Azok, akik nem teljesítik a szintvizsga követelményeit, továbbra is az iskolai tanműhelyben részesülnek gyakorlati képzésben. Azok számára, akik nem találnak megfelelő képzőhelyet a Kamarán keresztül kerülnek megfelelő képzőhelyre. Az érettségivel rendelkező tanulónak a tanulószereződés megkötéséhez nem szükséges a szintvizsga.

Az ágazati szakközépiskolai/szakgimnáziumi képzésben (9-12. évfolyam) a tanulók az iskolai tanműhelyben részesülnek gyakorlati képzésben. Az évfolyamonkénti összefüggő szakmai gyakorlatot együttműködési megállapodás keretében külső képzőhelyeken is tölthetik. A 13. szakképző évfolyamon lehetőség van a gyakorlati oktatás tanulószereződés keretében történő folytatására.

A kétéves szakközépiskolai/szakgimnáziumi oktatásban a teljes képzési időre köthető tanulószereződés.

5. ELŐZETES TANULMÁNYOK BESZÁMÍTHATÓSÁGA

- 1) A szakképzést folytató intézményben, illetőleg a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok az előírt – megegyező tartalmú – követelmények teljesítésébe beszámíthatók az intézmény vezetőjéhez benyújtott igazolás és kérelem alapján. A beszámítás mértékéről *az intézmény vezetője dönt.*
- 2) A szakképzést folytató intézményben, illetőleg a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok során tett eredményes vizsga alapján a szakmai vizsga részei, tantárgyai követelményeinek ismételt teljesítése alól felmentést kell adni.
- 3) A szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott vizsga, munkahelyi gyakorlat, illetve külföldi szakmai gyakorlat teljesítése esetén a szakmai vizsga részei teljesítése alól felmentést kell adni.
- 4) Évisméltés esetén az adott tantárgyat az előrehozott érettségi évében megszerzett érdemjeggyel vesszük figyelembe

A 2)-4) pont alatti felmentés iránti kérelmet, valamint a vizsga letételét igazoló bizonyítványt az intézmény vezetőjéhez a vizsgára történő jelentkezéssel együtt kell benyújtani. A felmentésről - az intézmény vezetőjének javaslatára - a szakmai vizsga megkezdése előtt a *vizsgabizottság dönt.*

Az OKJ-ban meghatározott körbe tartozó, érettségire épülő szakirányú szakképesítés megszerzése céljából a felnőttoktatás keretében folyó iskolai rendszerű bekapcsolódhat az is, aki rendelkezik a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményében meghatározottak szerinti szakirányú iskolai rendszerű képzésben szerzett szakképesítéssel, az e szakképesítéssel betölthető munkakörben szerzett legalább ötéves gyakorlattal és az adott szakképesítésben tett mestervizsgával.

6. MULASZTÁS KEZELÉSE

A tanuló részvételét és mulasztását a gyakorlati képzést folytató szervezet is nyilvántartja, és azt a tanuló foglalkozási naplójába bejegyzzi, illetve az iskolát is értesíti.

A tanuló az elméleti vagy gyakorlati foglalkozásokról csak betegség esetén, előzetesen kapott engedéllyel, hatósági intézkedés vagy egyéb alapos indok miatt hiányozhat. A mulasztás akkor minősül igazoltnak, ha a tanuló (kiskorú tanuló szülője) hiányzása első napján telefonon vagy egyéb elektronikus úton értesítette az iskolát (a 329-1406-os telefonszámon) vagy az osztályfőnököt, valamint a kiskorú tanuló szülője a hiányzás okát, időtartamát az ellenőrzőbe, a „mulasztások igazolása” rovatba bejegyezte, az orvosi, vagy más hivatalos igazolást is aláírta.

A mulasztó tanuló iskolába jövetelének első napján, de legkésőbb – az előbb megjelölt időponttól számított – hét tanítási napon belül igazolhatja mulasztását. Mulasztás esetén az igazolást az osztályfőnöknek kell bemutatni a házi orvosi, szakorvosi igazolást, szakképző évfolyamon a gyakorlati képzési napokról való mulasztás esetén a táppénzes igazolást. A tanuló az ellenőrzőkönyvben a szülő aláírásával is ellátott igazolással, orvosi igazolással igazolhatja a mulasztását. Gyakorlati foglalkozásról történő mulasztás esetén a tanuló gyakorlati képzést folytató szervezetnek is bemutatja az igazolását. A tanuló órái, egyéb foglalkozásai igazolatlanok minősülnek, ha az előírt határidő alatt nem igazolja távolmaradását. Utólagos igazolás nem fogadható el.

A szakképzési évfolyamokon az a tanuló, akinek a hiányzása a gyakorlati képzésben a gyakorlati óraszám húsz %-át meghaladja, tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Kivételt képez, ha a tanulónak igazolatlan mulasztása nincs és szorgalma, elért teljesítménye alapján a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja valamint az előírt gyakorlati követelményeket teljesíteni tudja, mentesíthető az évfolyam megismétlésének kötelezettsége alól. Az évfolyam megismétlése alóli mentesítés kérdésében a szakképző iskola nevelőtestülete dönt – gyakorlati képzést folytató szervezetnél folyó gyakorlati képzés esetén, a gyakorlati képzést folytató szervezet javaslatára. Az osztályozó nevelőtestületi értekezleten az osztályfőnök tehet javaslatot erre, amelyhez előzetesen kikéri a gyakorlati képzést folytató szervezet véleményét. Az iskolai gyakorlati oktatás esetén, ezt a javaslatot a szakmai intézményvezetőhelyettes a szakoktató véleményének kikérése alapján teszi meg.

7. SZINTVIZSGA SZABÁLYAI

A szintvizsgát az illetékes területi gazdasági kamara a gazdasági érdekképviselői szervezetekkel, szakmai szervezetekkel együttműködve az iskola szervezi.

Szintvizsga annak mérése, hogy a szakközépiskolai tanuló elsajátította-e az irányítás melletti munkavégzéshez szükséges kompetenciákat. Intézményünk az első szakképzési évfolyam tanévében az ott tanuló diákjaink számára szervez szintvizsgát, február első tanítási napjától április utolsó tanítási napjáig terjedő időszakban.

Szintvizsgát annak a szakközépiskolai tanulónak kötelező tennie, aki nappali rendszerű oktatásban vesz részt a szakmai képzésben és nem rendelkezik érettségi végzettséggel.

A szintvizsga központilag kidolgozott követelményeit megismertetjük a szakképzésbe belépő tanulókkal, valamint az iskola honlapján is közzétesszük.

Szintvizsga szabályai

- a szakmai vizsgára bocsátás feltétele az eredményes szintvizsga
- A szintvizsgát nem teljesítő tanuló részére a gazdasági kamara pótló, javító szintvizsgát szervez.
- A szakiskolai tanuló szakmai gyakorlati képzésére a tizedik-tizenegyedik évfolyamon a szintvizsga teljesítéséig kizárólag az iskolai tanműhelyben kerülhet sor.

8. ÉRTÉKELÉS SPECIÁLIS SZAKKÉPZÉSI SZABÁLYAI

A gyakorlati tevékenység értékelése

Itt elsősorban a szakmai gyakorlat során elsajátított ismeretek speciális értékelését értjük.

Értékelés: a tantervi követelmények teljesítése ötfokú skálán, szóban vagy írásban, megmagyarázva a hiányosságokat. A tanulmányi eredmények értékelése, az osztályozási szintek tartalma:

- 5 (jeles): Tanulmányaiban kiemelkedő teljesítményt nyújt, aktív, az ismereteket alkotó módon, szabatosan, áttekinthető formában képes kifejezni, érdeklődése önálló ismeretszerzésben is megnyilvánul.
- 4 (jó): A törzsanyagot elsajátítja és megfelelő szinten alkalmazni is tudja. Gondolatait szóban és írásban áttekinthető formában képes kifejezni. Az órákra rendszeresen készül.
- 3 (közepes): Kisebb hiányosságai vannak, de törekszik ismereteinek önálló kifejezésére. Órákra való készülése nem elég egyenletes. Ismereteit kisebb oktatói segítséggel képes csak alkalmazni.
- 2 (elégéses): A tantervi minimumot teljesíti. Ismereteit csak rendszeres oktatói segítséggel tudja alkalmazni. Szóbeli és írásbeli kifejezőképessége gyenge, nehézkes.
- 1 (elégtelen): Nem tesz eleget a minimális tantárgyi követelményeknek sem.

9. MENTOR OKTATÓK FELADATAI

Iskolánkban szakmai elméleti, gyakorlati tárgyat oktató szakember munkáját két éven keresztül a szakmai mentorként módszertani kérdésekben a munkaközösségvezető segíti és értékeli, abban az esetben, ha az adott szakember pedagógus végzettséggel, szakoktatói végzettséggel vagy legalább két év oktató munkakörben szerzett gyakorlattal nem rendelkezik.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Szakmai program hatályba lépése, felülvizsgálata

Iskolánk nevelőtestülete a dokumentumot a vonatkozó jogszabályi előírások alapján módosította. A módosítások bevezetése 2016. év szeptember hónap 01. napjától történik felmenő rendszerben. A bevezetésben nem érintett évfolyamokon a nevelő-oktató munka a 2015. év szeptember hónap 01. napjától érvényes Szakmai program szerint folyik.

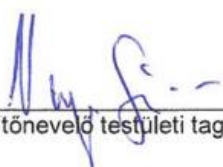
A pedagógia program nyilvánosságra hozatala

A dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

A Szakmai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A Szakmai program módosítását az intézmény nevelőtestülete 2020. augusztus 30-án tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: 2020.08.30

hitelesítőnevelő testületi tag

hitelesítőnevelő testületi tag

A Szakmai programot jóváhagyom:

Kelt: 2020.08.30

dr. Madaras Attila Gábor
igazgató

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

Aláírással tanúsítom, hogy a Budapesti Gépészeti SZC Bánki Donát Technikum Szakmai programjának jelen módosítását a diákönkormányzat megismerte, a módosításokkal és kiegészítésekkel egyetért.

Kelt: Budapest, 2020. ....

.....
Diákönkormányzat vezetője

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

Aláírással tanúsítom, hogy a Budapesti Gépészeti SZC Bánki Donát Technikum Szakmai programjának jelen módosítását a Szülői szervezet megismerte, a módosításokkal és kiegészítésekkel egyetért.

Kelt: Budapest, 2020. ....

.....
szülői szervezet képviselője

ÓRATERVEK

*Kiegészítés a
BGSZC Bánki Donát Technikum
Szakmai programjához (2020.08.31)*